

O B A V J E Š T E N J E

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine daje na Javne konsultacije **Prednacrt zakona o plovidbi unutrašnjim plovnim putevima, sa obrazloženjem, u trajanju od 30 dana od dana objave.**

Prednacrt zakona o plovidbi unutrašnjim plovnim putevima objavljen je na web stranici Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, u rubrici Dokumenti, podrubrika Vodni promet, sekcija Sigurnost prometa na cestama, podsekcija Dokumenti za javne konsultacije.

Pozivamo sve zainteresirane građane, institucije i organizacije da dostave svoje eventualne prijedloge, komentare i sugestije **do 17.04.2014. godine isključivo** na za to propisanom obrascu koji je prilog Prednacrtu zakona i to putem elektronske pošte na adresu: **dinka.vukovic@mkt.gov.ba**

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I PROMETA**

PREDNACRT

ZAKONA O PLOVIDBI UNUTRAŠNjim PLOVNIM PUTEVIMA

Sarajevo, februar 2014. godine

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ___sjednici Predstavničkog doma, održanoj_____2014. godine, i na _____sjednici Doma naroda, održanoj_____2014. godine, donijela je

Zakon
o plovidbi unutrašnjim plovnim putevima

I OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

- (1) Ovim Zakonom uređuje se plovidba unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine, sigurnost plovidbe unutrašnjim vodama, pravni status, način upravljanja vodnim putevima i lukama unutrašnjih voda, državna pripadnost, identifikacija i upis broda, prijevoz i ugovaranje prijevoza, plovidbene nezgode, organizacija i rad lučkih kapetanija i nadzor te druga pitanja koja se odnose na plovidbu i luke unutrašnjih voda.
- (2) Na odnose koji nisu uređeni ovim Zakonom, drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjenjuju se odredbe međunarodnih konvencija i međunarodnih ugovora kojima je pristupila Bosna i Hercegovina, kao i običaji iz područja unutrašnje plovidbe.

Član 2.
(Privredni interes)

Razvoj riječnog transporta, vodni putevi i luke unutrašnjih voda su od privrednog interesa za Bosnu i Hercegovinu i imaju njenu posebnu zaštitu.

Član 3.
(Strategija)

Strategiju razvoja riječnog transporta Bosne i Hercegovine donosi Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.

Član 4.
(Definicije)

Pojedini pojmovi u ovom zakonu znače:

- a) „ADN“ - European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways- označava Priloge u Evropskom sporazumu o međunarodnom prijevozu opasnih materija na unutrašnjim plovnim putevima;

- b) „**boksaža**“ je vrsta lučke usluge kojom se obavlja manevriranje plovilima u luci;
- c) „**brod unutrašnje plovidbe**“ je brod namijenjen isključivo ili pretežno za plovidbu unutrašnjim plovnim putevima;
- d) „**brodski dnevnik**“ je knjiga plovila i vodi se za vrijeme plovidbe i za vrijeme boravka broda u pristaništu, svakog dana od 00 do 24 sata;
- e) „**bočni sastav**“ označava grupu plovila vezanih bokom uz bok od kojih se nijedno ne nalazi ispred motornog plovila koje pokreće sastav;
- f) „**čamac**“ je plovilo kraće od 20 m i volumena manjeg od 100 kubnih metara, osim tegljača, potiskivača, putničkog plovila i plovila osposobljenog za pokretanje bočnog sastava;
- h) „**brodar**“ je vlasnik broda ili bilo koja druga organizacija ili osoba kao što je upravitelj broda ili unajmitelj koji je od brodovlasnika preuzeo odgovornost za rad broda i koji je preuzimanjem te odgovornosti prihvatio preuzeti sve dužnosti i odgovornosti brodarskih društava;
- i) „**domaće plovilo**“ je plovilo koje ima bosanskohercegovačku državnu pripadnost i upisano je u jedan od bosanskohercegovačkih upisnika plovila;
- j) „**državni vodni put**“ je vodni put na kojem je bez posebnog odobrenja dozvoljena plovidba samo plovilima pod zastavom Bosne i Hercegovine;
- k) „**ENI broj**“ (European Number of Identification or European Vessel Identification Number) je jedinstveni europski identifikacioni broj koji moraju da imaju brodovi unutrašnje plovidbe,
- l) „**gaz**“ je vertikalna udaljenost u metrima od najniže tačke trupa ili kobilice do vodne linije maksimalnog gaza odnosno uronjenje;
- m) „**javno plovilo**“ je plovilo namijenjeno za obavljanje djelatnosti od općeg interesa države, čiji je vlasnik, odnosno brodar država ili neko drugo državno tijelo i koje služi isključivo u neprivredne svrhe, osim vojnog plovila (npr. plovila policije, lučke kapetanije, carine, lučke uprave, granične policije i sl.);
- n) „**javno vodno dobro**“ je dobro u općoj upotrebi odnosno javnoj upotrebi i čine ga sve zemljišne čestice koje obuhvataju vodno dobro;
- o) „**komercijalni prijevoz**“ je svaki prijevoz plovilima koji se obavlja na osnovu ugovora o prijevozu;
- p) „**lučki agent**“ je svaka osoba koja ima mandat ili je ovlaštena za dostavu podataka u ime brodarar;
- r) „**lučki akvatorij**“ je dio vodnog puta u sklopu lučkog područja, po prirodi prostor neposredno uz obalu te izdvojena sidrišta;
- s) „**lučki korisnik**“ je lučki operater odnosno bilo koja osoba koja obavlja lučku djelatnost u luci;
- t) „**lučki operater**“ je svaka osoba koja pruža jednu ili više lučkih usluga;
- u) „**lučko područje**“ je područje luke ili pristaništa koje se koristi za obavljanje lučkih djelatnosti, kojim upravlja upravitelj luke i na kojem vrijedi poseban režim kontrole dolaska i odlaska plovila te ulaska i izlaska vozila i osoba;
- v) „**lučka uprava**“ je nadležna uprava ili tijelo koje, za svaku luku, određene za primanje i prosljeđivanje podataka kao što su prijava ulaska u luku, zatim o opasnim ili zagađenim teretima;
- z) „**lučke usluge**“ su usluge komercijalne prirode koje se obavljaju u lukama uz naknadu prema objavljenom tarifi;
- aa) „**luka**“ označava mjesto ili zemljopisno (geografsko) područje na kojemu su izvršeni radovi i ugrađena oprema koja omogućava, u prvom redu, prihvat brodova, uključujući ribarske brodove i plovila za razonodu;

- bb) „**međunarodni prijevoz**“ je prijevoz plovilima iz bilo koje domaće luke u stranu luku ili obratno;
- cc) „**međunarodni vodni put**“ je vodni put na kojem je dozvoljena plovidba plovilima svih zastava;
- dd) „**međudržavni vodni put**“ je vodni put na kojem je dozvoljena plovidba plovila pod zastavom Bosne i Hercegovine i granične države na tom vodnom putu;
- ee) „**Ministarstvo**“ je Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine nadležno za unutrašnju plovidbu na nivou Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo);
- ff) „**Ministar**“ je ministar Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine;
- gg) „**motorni brod**“ je motorni teretni brod ili motorni tanker;
- hh) „**obaloutvrda**“ je građevina koja štiti od erozija, umiruje voden tok i kojom se postiže pravilan geometrijski oblik rijeke;
- ii) „**odobreno klasifikacijsko društvo**“ je međunarodno klasifikaciono društvo, članica Međunarodnog udruženja klasifikacionih društava (International Association of Classification Societies - IACS), koja ispunjava uslove za rad i koja je ovlaštena od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za vršenje tehničkog nadzora i statutarnu certifikaciju brodova;
- jj) „**opasne materije**“ označavaju materije ili skupinu materija koje su toksične, trajne i podložne bioakumulaciji, kao i druge materije ili skupine materija iste ili slične rizičnosti;
- kk) „**unutrašnje vode**“ su rijeke, kanali i jezera na kojima se obavlja plovidba;
- ll) „**pera**“ su najznačajnije okomite građevine u riječnom koritu s ciljem suženja riječnog korita i fiksiranja regulacijske linije buduće obale;
- mm) „**plovni put**“ je dio vodnog puta propisane dubine, širine i drugih mjera koji je uređen, obilježen i siguran za plovidbu;
- nn) „**plovilo**“ označava svaki plovni objekat unutrašnje plovidbe namijenjen za plovidbu uključujući čamce i skele, kao i tehnička plovila;
- oo) „**plutajući objekt**“ označava svaku plutajuću instalaciju koja je uobičajeno stacionarna (npr. pristani, stambeni objekti, restorani, radionice, skladišta, pontonski mostovi, plutajući hangari, vodenice);
- pp) „**ponton**“ je vrsta plutajućeg objekta posebno konstruiranog za pristajanje plovila;
- rr) „**potiskivač**“ je brod posebno izgrađen za poriv potiskivanog sastava;
- ss) „**potiskivani sastav**“ označava čvrsto povezan sastav plovila od kojih je najmanje jedno plovilo postavljeno ispred motornog plovila koje pokreće sastav a koje se naziva potiskivač. Sastav formiran od potiskivača i potiskivanih plovnih objekata čiji spoj omogućava kontrolirani i djelimični otklon (zakret) plovnih objekata od smjera kretanja potiskivača, takođe se smatra čvrstim;
- tt) „**pragovi**“ su građevine koje se koriste za stabilizaciju uzdužnog profila riječnog korita i za zasipanje dubokih mjesta;
- uu) „**prekrcaj za osobne potrebe**“ je takva situacija gdje lučki korisnik obavlja za osobne potrebe jednu ili više lučkih usluga gdje ne zaključuje ugovor sa trećom stranom za obavljanje takvih usluga;
- zz) „**prijevoz za osobne potrebe**“ je prijevoz plovilima koji se obavlja za osobne potrebe svake osobe kao pomoćna djelatnost uz osnovnu djelatnost;
- aaa) „**prijevoznik**“ je vlasnik ili brodar jednog ili više plovila na unutrašnjim plovnim putevima;
- bbb) „**pristanište**“ je dio vodnog puta i s njim neposredno povezani kopneni prostor koji je namijenjen i opremljen za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovila;

- ccc) „**putnički brod**” je izletnički brod ili brod s kabinama, izgrađen i opremljen za prijevoz više od 12 putnika;
- ddd) „**putnik**“ je svaka osoba na plovilu osim djece mlađe od jedne godine i posade plovila;
- eee) „**rafting**“ je plovidba na divljim vodama;
- fff) „**rafting čamac**“ je čamac pscijalne konstrukcije namijenjen za plovidbu divljim vodama
- ggg) „**rasprema**“ je privremeno povlačenje plovila iz eksploatacije i njegov smještaj na određenom dijelu unutrašnjih voda;
- hhh) „**ribarski brod**“ je brod namijenjen i opremljen za ulov ribe ili drugih živih bića mora;
- iii) „**riječni informacijski servisi (River Information Services-RIS)**“ znači usklađene informacijske usluge za podršku upravljanju prometom i prijevozom u unutrašnjoj plovidbi, uključujući, ako je to tehnički izvodivo, vezu s drugim načinima prijevoza. RIS se ne odnosi na unutrašnje trgovinske aktivnostima između jednog ili više uključenih trgovačkih društava, ali njegova otvorena struktura omogućava povezivanje s tim aktivnostima. RIS obuhvata usluge kao što su informacije o plovnim putevima i prometu, upravljanje prometom, podršku pružanju pomoći u slučaju katastrofa, informacije za upravljanje prometom, statističke informacije i carinske usluge te takse za luke i vodne puteve;
- jjj) „**sastav**” je označava tegljeni sastav, potiskivani sastav ili bočni sastav;
- kkk) „**sidrište**“ je uređeni i obilježeni prostor na vodnom putu namijenjen za sidrenje plovila;
- lll) „**skelski prijelaz**“ je dio unutrašnjih voda s izgrađenim i uređenim prilaznim putevima opremljen za sigurno prilazanje, ukrcaj i iskrcaj osoba, životinja i stvari koje se prijevoze skelom;
- mmm) „**skela**” označava svako plovilo namijenjeno za prijevoz preko vodnog puta koje je kao takvo klasificirano od strane nadležnih tijela. Plovila koja obavljaju takav prijevoz i koja ne plove slobodno moraju se u svakom slučaju klasificirati kao skele;
- nnn) „**splav**“ je plovni objekat sastavljen od uporedno vezanih greda i oblica drveta namjenjen za transport građe ili za turističke prevoze;
- ooo) „**stanje umora**” označava stanje nastalo kao rezultat nedovoljnog odmora ili bolesti, a izražava se kao odstupanje od pravila ponašanja i brzine reakcije;
- ppp) „**stanje opijenosti**” smatrat će se da je u stanju opijenosti osoba za koju se analizom krvi ili urina ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu utvrdi da udio alkohola u krvi iznosi više od 0,5 g/kg ili ako je prisutnost alkohola u organizmu utvrđena odgovarajućim sredstvima ili aparatima (alkometrom i dr.) za mjerenje alkoholiziranosti, što odgovara količinama većim od 0,5 g/kg ili kod kojeg se, bez obzira na udio alkohola u krvi, stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znake alkoholne poremećenosti. Isto tako, smatrat će se da je u stanju opijenosti osoba koja je pod utjecajem narkotika, lijekova ili drugih sličnih materija, što je ustanovljeno uz pomoć rezultata laboratorijskih ispitivanja ili kliničkih simptoma;
- rrr) „**strano plovilo**“ je plovilo koje ima stranu državnu pripadnost i namjenu prema propisima dotične države;
- sss) „**svjedodžba**” je svjedodžba koju brodu unutrašnje plovidbe izdaje nadležno tijelo, kojom se potvrđuje usklađenost s tehničkim zahtjevima;
- ttt) „**tegljač**” je brod posebno izgrađen za obavljanje tegljenja;
- uuu) „**tegljeni sastav**” označava svaki sastav sastavljen od jednog ili više plovila, plutajućih objekata ili plovećih tijela koje tegli jedno ili više motornih plovila, pri čemu motorna plovila čine dio sastava i nazivaju se tegljačima;

- vvv) „**upravitelj luke**“ je lučka uprava odnosno svaka osoba koja upravlja lukom;
- zzz) „**uređaj za unutarnji ECDIS**“ (Inland Electronic Chart Display and Information System) standardizirani sistem za prikaz elektronske navigacione karte i pridruženih podataka za plovidbu unutrašnjim vodama, koji prikazuje odabrane podatke sa zaštićenih elektronskih navigacionih karata za unutrašnje plovne puteve, te prema izboru podatke iz drugih senzora na plovilu;
- aaaa) „**vodni put**“ je dio unutrašnjih voda na kojem se obavlja plovidba, klasificiran i otvoren za plovidbu;
- bbbb) „**vojno plovilo**“ je plovilo koje je pod zapovjedništvom oružanih snaga i čija je posada podvrgnuta vojnoj disciplini;
- cccc) „**zapovjednik**“ je osoba koja zapovijeda brodom;
- dddd) „**zimovnik**“ je posebna vrsta pristaništa namijenjen i uređen za zaštitu plovila od leda i drugih opasnosti;
- eeee) „**vodno dobro**“ je dobro od interesa za Bosnu i Hercegovinu i vlasništvu je Bosne i Hercegovine, a izuzetno može biti i u vlasništvu fizičke ili pravne osobe. Vodno dobro čine vodonosna i napuštena korita površiniskih voda, uređeni inundacijski pojas, neuređeni inundacijski pojas, izvorišna voda i okolno zemljište i riječne ade.

II PLOVIDBA I SIGURNOST PLOVIDBE

Član 5. (Sigurnost plovidbe)

Sigurnost plovidbe podrazumijeva skup uvjeta i mjera kojima moraju udovoljavati plovila, posada na plovilima, vodni putevi i luke.

Član 6. (Postupanje subjekata sigurnosti plovidbe)

- (1) Brodar, zapovjednik plovila, upravitelj luke, lučka kapetanija (u daljem tekstu: kapetanija) kao tijelo nadležno za poslove sigurnosti plovidbe dužni su organizirati i trajno nadzirati obavljanje poslova koji se odnose na sigurnost plovidbe te s tim u vezi voditi evidencije i upisnike sa propisanim podacima.
- (2) Brodar, zapovjednik plovila, upravitelj luke dužni su obavijestiti nadležnu kapetaniju o svakoj promjeni na vodnom putu i objektima sigurnosti koje utječu na sigurnost plovidbe.
- (3) Kapetanija može radi sigurnosti plovidbe donositi akte kojima ograničava plovidbu na vodnim putevima, odnosno propisivati posebne uvjete plovidbe u cilju zaštite ljudskih života, obala, okoliša i drugih dobara.

Član 7. (Objavljivanje o promjenama)

Promjene na vodnom putu i objektima sigurnosti plovidbe koje su značajne za plovidbu objavljuje kapetanija putem saopštenja brodarstvu.

Član 8.
(Spašavanje osoba i plovila)

Način i postupak spašavanja osoba i plovila u slučaju nezgode na unutrašnjim vodama i postupak intervencije u slučaju opasnosti od zagađenja sa plovila uređuje se pravilnikom koji donosi Ministar.

Član 9.
(Istraga nezgoda)

- (1) Ministarstvo je obavezno organizirati provođenje istragu o svakoj nezgodi koja se dogodi bilo kojem domaćem plovilu, kao i na stranom plovilu koje pretrpi nezgodu u unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine, ako je nezgoda uzrokovala smrt ili teže tjelesne ozljede državljana Bosne i Hercegovine, gubitak ili oštećenje imovine većeg obima te istragu o zaprekama na plovnom putu ili o onečišćenju unutrašnjih voda sa plovila.
- (2) Način postupanja u slučajevima iz stava (1) ovog člana uređuje se pravilnikom koji donosi Ministar.

Član 10.
(Sigurna plovidba)

- (1) Plovidba se može obavljati plovilima na unutrašnjim vodama u skladu sa odredbama ovog Zakona.
- (2) Osobe koje učestvuju u plovidbi obavezne su se pridržavati odredbi ovog Zakona i propisa o pravilima plovidbe kojima se uređuje sigurna plovidba.
- (3) Pravila plovidbe, uvjete za plovidbu i područja plovidbe iz stava (2) ovog člana propisuju se pravilnikom kojeg donosi Ministar.

Član 11.
(Strana plovila)

- (1) Strana plovila mogu ploviti vodnim putevima iz člana 118. ovog Zakona.
- (2) Način i uvjeti plovidbe i boravka stranih plovila na unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine propisuju se pravilnikom kojeg donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministra.

Član 12.
(Zabrana zagađenja sa brodova)

Zabranjeno je sa plovila izbacivati, izljevati ili ispuštati otpad, predmete ili materije koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe, živote i zdravlje ljudi ili zagađiti okoliš.

Član 13.
(Uređaji za prihvatanje otpada sa brodova)

- (1) Brodovi mogu odlagati otpadna ulja i druge otpadne tvari u luci samo na mjestima koja su za to određena.
- (2) Brodske otpatke moraju brodovi dok su u luci predati ovlaštenoj pravnoj osobi koja sabira i odvozi otpatke sa plovila.
- (3) Preuzimanje otpadaka i tereta sa brodova Ministar propisuje pravilnikom.

Član 14.
(Prihvat otpada sa plovila)

- (1) Plovni, plutajući i nepomični odobalni objekti mora prazniti spremišta krutog i tekućeg otpada, zauljenih voda, fekalija i ostataka tereta kao i svih drugih materija koje zagađuju dobro u kopnene uređaje za prihvat ovih materija.
- (2) Ako inspekcija utvrdi da bi zbog nepražnjenja tih spremišta moglo doći do zagađenja mora tokom plovidbe, narediti će zapovjedniku da prije isplovljenja spremišta iz stava (1) isprazni.
- (3) Ako u slučaju iz stava (2) ovog člana plovni objekt ne isprazni spremišta otpadnih ulja, talog i druge otpatke, inspekcija zabranjuje plovnom objektu isplovljenje.

Član 15.
(Plan za prihvat otpada)

- (1) Korisnik uređaja za prihvat otpada dužan je da ima ovjeren plan prihvata i rukovanja otpadom, otpadnim uljem i ostacima tereta sa plovnog objekta.
- (2) Korisnik iz stava (1) ovog člana dužan je da o svakoj izmjeni plana prihvata i rukovanja otpadom, otpadnim uljem i ostacima tereta sa plovnog objekta obavijesti Ministarstvo, u roku od 24 sata od nastalih izmjena.
- (3) Ovjeru plana iz stava (1) ovog člana vrši Ministarstvo.

Član 16.
(Uklanjanje plovila sa unutrašnjih voda)

- (1) Oštećena i/ili potopljena plovila koja ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili predstavljaju opasnost od zagađenja moraju se po nalogu nadležne kapetanije ukloniti iz unutrašnjih voda.
- (2) Plovila koja nisu upisana u odgovarajući upisnik plovila ne mogu boraviti na unutrašnjim vodama, osim ako su izuzeta od obaveze upisa.
- (3) Plovila povučena iz plovidbe moraju se ukloniti sa unutrašnjih voda.
- (4) Plovila iz st. (2) i (3) ovog člana moraju se po nalogu nadležne kapetanije, odnosno inspektora ukloniti sa unutrašnjih voda.

Član 17.
(Raspreda plovila)

- (1) Na unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine domaće plovilo može u raspreda boraviti na osnovu odobrenja nadležne kapetanije.
- (2) Prilikom izdavanja odobrenja lučka kapetanija će za plovila iz stava (1) ovog člana odrediti mjesto i uvjete boravka te vrijeme boravka na unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine.
- (3) Inostrani brod može biti u raspreda u obalnom moru pod uslovima koji se s obzirom na stanje broda poziciju i rok trajanja za svaki slučaj posebno određuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće ministara BiH) na prijedlog Ministarstva.
- (4) Ukoliko brod iz stava (3) ovog člana ne zatraži dozvolu za raspreda ili ne poštuje uslove definirane odobrenjem iz stava (2) ovog člana brod mora, na zahtjev kapetanije, da isplovi iz obalnog mora.

- (5) Ukoliko brod iz stava (3) ne isplovi iz obalnog mora Vijeće ministara BiH će na javnoj licitaciji prodati brod i višak prodajne cijene koji preostane nakon namirenja troškova postupka prodaje položiti na račun brodarka pri nadležnom sudu.

Član 18.
(Strano vojno i javno plovilo)

- (1) Strano vojno i strano javno plovilo može uploviti u unutrašnje vode Bosne i Hercegovine samo na osnovu posebnog odobrenja.
- (2) Odobrenje iz stava (1) ovog člana za strano vojno plovilo daje ministarstvo nadležno za poslove odbrane, a za strano javno plovilo Ministarstvo uz mišljenje ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

Član 19.
(Skelski prijelaz)

- (1) Međunarodni skelski prijelaz radi obavljanja međunarodnog saobraćajnog povezivanja susjednih obala otvara se na osnovu prethodno pribavljenog odobrenja Ministarstva.
- (2) Građenje skelskog prijelaza provodi se u skladu sa entitetskim propisima o prostornom uređenju, građenju i vodama.
- (3) Na utvrđivanje sposobnosti za plovidbu, obaveznoj opremi koju skela mora posjedovati kao i na stručnu osposobljenost lica koje upravlja skelom primjenjuju se propisi koje su donijela nadležna entitetska ministarstva iz oblasti prometa.

Član 20.
(Splavarenje na divljim vodama)

Na divljim vodama u obliku organizovane turističke djelatnosti mogu ploviti splavovi tipa Tara i Drina kojima je kapetanija utvrdila sposobnost za plovidbu i kojim upravlja lica koje je stručno osposobljeno za upravljanje splavom.

Član 21.
(Provedbeni propisi)

Propise o opremanju splavova, utvrđivanju sposobnost splava za plovidbu i stručnoj osposobljenosti lica koje upravlja splavom primjenjuju se propisi koje su donijela nadležna entitetska ministarstva iz oblasti prometa.

III BROD, PLUTAJUĆI OBJEKTI I ČAMCI

Odjeljak A.
(Utvrdjivanje sposobnosti broda za plovidbu)

Član 22.
(Uvjeti za plovidbu)

Brod može ploviti u određenim granicama plovidbe, koristiti se za određenu namjenu ili boraviti na unutrašnjim vodama ukoliko je sposobno za plovidbu, odnosno da:

- a) udovoljava uvjetima propisanim tehničkim pravilima za brod unutrašnje plovidbe koja propisuje međunarodno priznato klasifikacijsko društvo (u daljem tekstu: tehnička pravila),
- b) ima ukrcan propisani broj stručno osposobljenih članova posade,
- c) je smještaj i broj ukrcanih putnika na brodu u skladu sa važećim propisima kojima se uređuju uvjeti za prijevoz putnika,
- d) je teret na brodu ukrcan pravilno i u skladu sa propisima kojima se uređuju uvjeti prijevoza tereta.

Član 23.

(Svjedodžba o sposobnosti za plovidbu)

- (1) Sposobnost broda za plovidbu prema članu 22. tačka a) ovog Zakona potvrđuje se svjedodžbom o sposobnosti za plovidbu (u daljem tekstu: svjedodžba).
- (2) Svjedodžba se izdaje na osnovu tehničkog pregleda kojim se utvrđuje da brod odgovara zahtjevima tehničkih pravila.
- (3) Svjedodžbu izdaje ovlašteno međunarodno priznato klasifikacijsko društvo (u daljem tekstu: klasifikacijsko društvo).
- (4) Izgled svjedodžbe, rok važnosti, zamjena i obnova svjedodžbe kao i druga pitanja propisana su tehničkim pravilima iz člana 22. tačka a) ovog Zakona.
- (5) Inspekcijским nadzorom, redovnim pregledom isprava, a u slučajevima predviđenim propisima, ako je to potrebno, pregledom broda ili njegovih pojedinih dijelova provjerava se ispunjava li brod uvjete iz člana 22. ovog Zakona i posjeduje li svjedodžbu iz stava (1) ovog člana.

Član 24.

(Tehnička pravila)

- (1) Nadzor gradnje, obim, način i učestalost tehničkog pregleda iz člana 22. ovog Zakona propisuje se tehničkim pravilima, koja je propisalo klasifikacijsko društvo.
- (2) Poslije obavljenog nadzora nad gradnjom odnosno prepravkom broda ili nakon bilo kojeg pregleda broda, ne smije se bez prijetodne obavijesti nadležnom klasifikacijskom društvu obavljati bilo kakve promjene ili prepravke strukture trupa broda, njegovih motora, uređaja i opreme koji podliježu tehničkim pravilima.

Član 25.

(Ovlašteno klasifikacijsko društvo)

- (1) Za provođenje tehničkog pregleda iz člana 22. ovog Zakona nadležno je ovlašteno klasifikacijsko društvo.
- (2) Klasifikacijsko društvo može djelimično ili u cjelosti osloboditi brod obavljanja navedenog pregleda ukoliko brod posjeduje važeću potvrdu da udovoljava zahtjevima tehničkih pravila izdatu od strane drugog priznatog klasifikacijskog društva.
- (3) Poslije obavljenog nadzora nad gradnjom odnosno prepravkom broda ili nakon bilo kojeg pregleda broda, ne smije se bez prethodne obavijesti ovlaštenom klasifikacijskom društvu obavljati bilo kakve promjene ili prepravke strukture trupa broda, njegovih motora, uređaja i opreme koji podliježu tehničkim pravilima.
- (4) Ovlašteno klasifikacijsko društvo posebnom odlukom utvrđuje Vijeće ministara BiH, na način propisan Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Član 26.
(Održavanje broda)

Brodar je dužan brod i njegovu opremu održavati tako da brod u svakom smislu ostane sposobno za plovidbu bez opasnosti za brod, osobe na brodu, stvari i okoliš.

Član 27.
(Promjena namjene broda)

Klasifikacijsko društvo može brod koje nije putnički proglasiti sposobnim da na unutrašnjim vodama prijevozi putnike na jednom ili više putovanja ili za određeno vrijeme, ako je njegova sposobnost za plovidbu utvrđena prema odredbama ovog Zakona i ako se pregledom utvrdi da brod udovoljava uvjetima za obavljanje prijevoza putnika.

Odjeljak B.
(Baždarenje broda)

Član 28.
(Svrha baždarenja)

Baždarenjem broda utvrđuje se:

- a) istisnina broda na gazu praznog broda i na najvećem gazu,
- b) ukupna nosivost broda koji ne prevozi teret,
- c) ukupna nosivost i nosivost po centimetru srednjeg gaza broda koji prevozi teret,
- d) glavne i najveće dimenzije broda.

Član 29.
(Tijelo koje vrši baždarenje)

Baždarenje broda obavlja ovlašteno klasifikacijsko društvo.

Član 30.
(Ponovno baždarenje)

- (1) Ponovno baždarenje domaćeg broda obavlja se ako:
 - a) su nakon baždarenja nastale promjene u rasporedu, konstrukciji, kapacitetu, upotrebi prostora, broju putnika koji je dozvoljeno prevoziti, dodijeljenom nadvođu ili dopuštenom gazu, zbog kojih se na brodu mijenja njegova nosivost;
 - b) se posumnja u pravilnost već obavljenog baždarenja;
- (2) U slučaju ponovnog baždarenja iz stava (1) tačka a) ovog člana, klasifikacijsko društvo odlučuje mora li se, zavisno o obavljenim prepravkama brod, ponovno baždarenje obaviti u cjelosti ili djelimično.

Član 31.
(Plovila koja podliježu baždarenju)

Prema odredbama ovog Zakona baždarenju podliježe svako plovilo koje se upisuje u neki od bosanskohercegovačkih upisnika.

Odjeljak C.
(Isprave i knjige)

Član 32.
(Svrha isprava i knjiga)

- (1) Isprave i knjige, koje plovila obavezno moraju posjedovati, služe kao dokaz o identitetu plovila, sposobnosti za plovidbu, tehničkim podacima i ostalim svojstvima plovila.
- (2) U knjige plovila unose se propisani podaci o važnijim događajima i obavljenim radnjama na plovilu te svi podaci u vezi sa plovidbom, vodnim putem i plovilom.
- (3) Isprave u smislu ovog Zakona su: brodska svjedodžba, svjedodžbu o sigurnosti radio-uređaja, svjedodžbu o baždarenju, privremenu svjedodžbu o sposobnosti broda za plovidbu, popis posade, upisni list i privremeni upisni list.
- (4) Knjige plovila, u smislu ovog Zakona, su: brodski dnevnik, zdravstveni dnevnik i radiodnevnik, dnevnik stroja, knjiga pregleda i nadzora, knjiga ulja, knjiga tereta, knjiga stabilnosti i knjiga inventara.
- (5) Tehničke uvjete za brodove unutrašnje plovidbe pravilnikom propisuje Ministar.

Član 33.
(Radio uređaj)

Brod koji ima radio uređaj mora imati svjedodžbu o sigurnosti radio uređaja i mora voditi radio dnevnik.

Član 34.
(Privremena svjedodžba o sposobnosti za plovidbu)

Izuzetno klasifikacijsko društvo može izdati i privremenu svjedodžbu o sposobnosti za plovidbu i to u slijedećim situacijama:

- a) plovilu za plovidbu do određenog mjesta s dopuštenjem nadležnog tijela radi dobijanja svjedodžba,
- b) plovilu koje čeka izdavanje svjedodžbe nakon uspješno obavljenog pregleda,
- c) plutajućem objektu ili postrojenju ako tijela nadležna za poseban prijevoz odrede da je za odobrenje obavljanja posebnog prijevoza potrebno pribaviti svjedodžbu.

Član 35.
(Brodski dnevnik)

Brod koji ima vlastiti pogonski strojni uređaj mora voditi brodski dnevnik.

Član 36.
(Zdravstveni dnevnik)

Brod iznad 50 tona istisnine, a koji ima posadu dužan je voditi zdravstveni dvenik.

Član 37.
(Knjiga o uljima)

Knjigu o uljima mora imati brod koji prevozi ulja kao i brod koji se koristi tekućim uljima.

Član 38.
(Jezik)

Isprave i knjige propisane ovim Zakonom moraju biti napisane na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na njemačkom jeziku.

Član 39.
(Obaveznost nalaženja isprava na plovilu)

- 1) Isprave i knjige propisane ovim Zakonom moraju se nalaziti na plovilu i uvijek biti dostupne u svrhu provjere.
- 2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, isprave i knjige plovila bez posade ne moraju se nalaziti na plovilu nego se mogu čuvati kod vlasnika.

Član 40.
(Upisni list)

- (1) Svako plovilo upisano u upisnik plovila unutrašnje plovidbe u Bosni i Hercegovini mora imati upisni list.
- (2) Upisnim listom dokazuje se bosanskohercegovačka državna pripadnost uz naznaku da plovilo ima pravo i dužnost viti zastavu Bosne i Hercegovine, područje plovidbe, vrsta i namjena plovila te status Rajnskog plovila.
- (3) Upisni list sadrži sve upise iz uloška glavne knjige upisnika plovila u koju je plovilo upisano.
- (4) Upisni list izdaje kapetanija koja je upisala plovilo u upisnik.
- (5) U slučaju nepodudaranja sadržaja upisnog lista sa sadržajem upisnika plovila u pogledu upisanih prava na plovilu važi ono što je upisano u upisnik plovila.
- (6) Izuzetno od stava (1) ovog člana, čamci upisani u upisnik čamaca moraju imati dozvolu za plovidbu čamca koju izdaje kapetanija.

Član 41.
(Zamjena upisnog lista)

- (1) Kad se plovilu promjeni ime ili oznaka, luka upisa, nosivost, vrsta pogona, namjena ili područje plovidbe, mora mu se zamijeniti upisni list.
- (2) Zamjenu upisnog lista obavlja kapetanija koja je plovilo upisala u upisnik plovila.

Član 42.
(Privremeni upisni list)

- (1) Privremeni upisni list izdaje se plovilu, nabavljenom u inozemstvu, koje još nema upisni list te domaćem plovilu u inozemstvu kojem je izgubljen upisni list.

- (2) Privremenim upisnim listom plovilo, koje još nije upisano u bosanskohercegovački upisnik plovila, stječe bosanskohercegovačku državnu pripadnost te pravo i dužnost viti zastavu Bosne i Hercegovine.
- (3) Privremeni upisni list izdaje nadležna kapetanija Bosne i Hercegovine putem diplomatskog odnosno konzularnog predstavništva.
- 4) Privremeni upisni list vrijedi najduže godinu dana od dana izdavanja, ali njegovo važenje prestaje kada plovilo prvi put uplovi u bosanskohercegovačku luku.

Član 43.
(Obavezne isprave i knjige plovila)

Pored upisnog lista, privremenog upisnog lista ili dozvole za plovidbu čamca, plovila upisana u bosanskohercegovački upisnik plovila moraju imati:

- a) isprave i knjige propisane pravilnikom iz člana 32. ovog Zakona,
- b) isprave i knjige propisane tehničkim pravilima.

Član 44.
(Pravilnik o ispravama i knjigama plovila)

Sadržaj i obrasce popisa posade, upisnog lista i privremenog upisnog lista kao i način vođenja knjiga iz člana 33. ovog Zakona propisuje se pravilnikom kojeg donosi Ministar.

Član 45.
(Priznavanje isprava stranih plovila)

- (1) Isprave i knjige plovila izdate prema propisima zemalja članica Evropske unije priznaju se kao da su izdate u Bosni i Hercegovini.
- (2) Isprave i knjige plovila izdate prema propisima ostalih zemalja priznaju se uz uvjet reciprociteta, a u drugim slučajevima na osnovu mišljenja Ministarstva.
- (3) Isprava plovila koja je izdata u skladu sa Pravilima nadzora plovila na Rajni, a kojom se dokazuje sposobnost plovila za plovidbu Rajnom, priznaje se kao da je izdata u Bosni i Hercegovini.
- (4) Isprava plovila izdata prema sporazumu o transportu opasnih materija Rajnom (ADN) priznaje se u Bosni i Hercegovini kao dokaz da plovilo udovoljava zahtjevima za prijevozom opasnih materija na vodnim putevima iz člana 120. ovog Zakona.

Odjeljak D.
(Plutajući objekti)

Član 46.
(Sposobnost plutajućih objekata za upotrebu)

Plutajući objekat je sposoban za upotrebu na plovnom putu za određenu lokaciju i za određenu namjenu pod uvjetom:

- a) da udovoljava odgovarajućim odredbama tehničkih pravila klasifikacijskog društva, u pogledu:
 - 1) zaštite ljudskih života;
 - 2) zaštite pri radu i smještaju posade i osoba zaposlenih na objektu;
 - 3) smještaja drugih osoba na objektu;
 - 4) zaštite objekta;

- 5) zaštite tereta na objektu;
- 6) zaštite okoliša od zagađivanja sa objekta.
- b) da ima propisani broj stručno osposobljenih članova posade i drugih osoba zaposlenih na plutajućem objektu;
- c) da je smještaj i broj drugih osoba u skladu sa:
 - 1) odredbama i uvjetima navedenim u ispravama, knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji;
 - 2) propisima kojima se uređuju uvjeti boravka drugih osoba na objektu.
- d) da je teret na objektu ukrcan, složen i obezbijeđen pravilno i u skladu sa:
 - 1) odredbama i uvjetima navedenim u ispravama, knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji objekta;
 - 2) propisima kojima se uređuju uvjeti uskladištenja tereta;
- e) ako je na podesnom mjestu bezbjedno privezan, usidren ili položen na dno.

Član 47.

(Primjena odgovarajućih zakonskih odredaba)

U pogledu utvrđivanja sposobnosti za upotrebu, baždarenje, tehnički nadzor i pregled plutajućeg objekta primjenjuju se odredbe ovog Zakona koje se odnose na plovilo.

Član 48.

(Isprave i knjige plutajućih objekata)

- (1) Za plutajuće objekte izdaju se knjige, svjedodžbe i isprave kojima se dokazuju njegove tehničke osobine i svojstva u skladu s propisima.
- (2) Na isprave i knjige plutajućih objekata na odgovarajući se način primjenjuju odredbe čl. 33. i 45. ovog Zakona.

Član 49.

(Plutajući objekt)

- (1) Plutajući objekti, koji se postavljaju na unutrašnjim vodama, postavljaju se u skladu prostorno-planskom dokumentacijom i propisima o vodama.
- (2) Na upis plutajućeg objekta na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovog Zakona o upisu plovila.
- (3) Upisnik plutajućih objekata vodi nadležna kapetanija.

Član 50.

(Lokacijska saglasnost)

- (1) Pored isprava iz člana 115. ovog Zakona uz prijavu za prvi upis plutajućeg objekta prilaže se lokacijska saglasnost koju izdaje nadležno tijelo entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Lokacijska saglasnost prilaže se i u slučaju svake promjene mjesta priveza, sidrenja odnosno polaganja na dno.
- (3) U postupku izdavanja lokacijske saglasnosti iz stava (1) ovog člana nadležno tijelo entiteta i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BD BiH) dužno je pribaviti saglasnost nadležne kapetanije u pogledu sigurnosti plovidbe.
- (4) Ukoliko se plutajući objekt privezuje, sidri ili polaže na dno na području luke ili pristaništa, pored saglasnosti iz stava (1) ovog člana potrebna je saglasnost upravitelja

luke. Saglasnost upravitelja luke nije potrebna kada prema propisima o vodama upravitelj luke donosi odluku o koncesiji.

Odjeljak E.
(Čamci)

Član 51.
(Uvjeti za plovidbu čamca)

Čamac može ploviti u određenim granicama plovidbe i za određenu namjenu ili boravak na unutrašnjim vodama ukoliko ima utvrđenu sposobnost za plovidbu prema pravilniku o čamcima koji donosi Ministar ili tehničkim pravilima za certifikaciju čamaca odobrenog klasifikacionog društva.

Član 52.
(Utvrđivanje i dokazivanje sposobnosti čamca za plovidbu)

- (1) Sposobnost čamca za plovidbu utvrđuje se tehničkim pregledom.
- (2) Sposobnost čamca za plovidbu dokazuje se ispravom o sposobnosti čamca za plovidbu

Član 53.
(Tehnička pravila za statutarnu certifikaciju čamaca)

Način utvrđivanja sposobnosti čamca za plovidbu, vrsta pregleda i baždarenje obavlja se prema tehničkim pravilima za statutarnu certifikaciju čamaca koje pravilnikom propisuje Ministar.

Član 54.
(Namjena čamaca)

Čamac može biti za:

- a) privredne svrhe i to: prijevoz putnika i stvari, ribolov, vađenje pijeska, šljunka i kamena, iznajmljivanje, rafting i sl.,
- b) neprivredne svrhe, i to: vlastite potrebe, sport, razonodu i sl.,
- c) javne svrhe, i to: inspeksijski, carinski ili policijski nadzor, vatrogasni čamci i sl

Član 55.
(Raft)

- (1) Raft mora posjedovati opremu koju pravilnikom propisuje Ministar.
- (2) Voditelj rafta mora imati položen ispit za voditelja rafta.
- (3) O uslovima koje mora ispunjavati lice za upravljanje raftom, program polaganja za voditelja rafta i načinu stručnog osposobljavanja, kao i obrascima, sadržini i načinu izdavanja propisuje se pravilnikom kojeg donosi ministar nadlažen za sport.
- (4) Uslov za pristupanje ispitu za voditelja rafta je položen ispit za spasioca za vodne i sportske djelatnosti i djelatnosti u slobodnom vremenu na divljim vodama koji se vrše po propisima kojima se uređuje zaštita od utapanja.

Član 56.
(Upravljanje čamcem)

- (1) Čamac može da vozi punoljetna osoba koja ima položen ispit za upravljanje čamcem.
- (2) O uslovima koje mora ispunjavati lice za upravljanje čamcem, program polaganja za upravitelja čamca i načinu stručnog osposobljavanja, kao i obrascima, sadržini i načinu izdavanja propisuje se pravilnikom kojeg donosi Ministar.

Član 57.
(Izuzeća)

- (1) Ovo poglavlje Zakona ne primjenjuje se na:
 - a) čamce kraće od 2,5 metra bez mehaničkog porivnog uređaja,
 - b) čamce koji pripadaju drugim plovilima,
 - c) čamce namijenjene isključivo za natjecanje (sportske, veslačke),
 - d) kajake, kanue, pedaline, daske za jedrenje i sl.,
- (2) Čamci iz tačke a) i c) ukoliko služe za gospodarske namjene moraju biti registrirani.

Član 58.
(Izuzeće)

Odredbe čl. 22. do 28. ovog Zakona ne odnose se na čamce.

IV POSADA PLOVILA

Odjeljak A.
(Zajedničke odredbe)

Član 59.
(Posada plovila)

- (1) Posadu plovila čine osobe ukrcane za obavljanje poslova na plovilu i obavezno se upisuju u popis posade.
- (2) Za sigurnu plovidbu plovilo mora imati odgovarajući minimalni broj članova posade sa određenom stručnom osposobljenošću.
- (3) Broj članova posade iz stava (2) ovog člana, radno vrijeme članova posade i vrijeme potrebno za odmor osoblja na brodskoj straži propisuje se pravilnikom kojeg donosi Ministar.

Član 60.
(Stručna osposobljenost članova posade plovila)

- (1) Stručna osposobljenost članova posade plovila stiče se položenim odgovarajućim stručnim ispitom, a dokazuje svjedodžbom o stručnoj osposobljenosti.
- (2) Način i uvjete za stjecanje stručne osposobljenosti članova posade plovila, polaganje stručnog ispita i sticanja zvanja, postupak izdavanja, priznavanja, obnove i zamjene svjedodžbi, sadržaj i izgled svjedodžbe iz stava (1), te uvjeti koje moraju ispunjavati

osobe koje drže predavanja, kao i o nostrifikaciji certifikata o osposobljenosti iz stava (1) ovog člana pravilnikom propisuje Ministar.

Član 61.
(Isprave o stručnoj osposobljenosti zapovjednika)

- (1) Isprave o stručnoj osposobljenosti zapovjednika izdate prema propisima Rajnske komisije i zemalja članica Evropske unije priznaju se kao da su izdate u Bosni i Hercegovini.
- (2) Priznavanje isprava iz stava (1) ovog člana ograničeno je s obzirom na vrstu plovila za koju isprava vrijedi u zemlji koja je ispravu izdala.
- (3) Pravilnikom iz člana 59. stav (2) ovog Zakona mogu se propisati dodatni uvjeti za zapovjednika, u pogledu priznavanja isprava iz stava (1) ovog člana, kada zapovjeda plovilom koje plovi određenim dionicama vodnih puteva iz člana 118. ovog Zakona za koje se zahtijeva poznavanje lokalnih uvjeta plovidbe.

Član 62.
(Radna sposobnost zapovjednika odnosno člana posade plovila)

- (1) Zapovjednik, odnosno član posade plovila u toku obavljanja dužnosti na plovilu ne smije biti u stanju opijenosti i utjecaju droga, niti mu radna sposobnost smije biti umanjena radi umora ili bilo kojeg drugog razloga.
- (2) Ako inspektor sigurnosti plovidbe kapetanije (u daljem tekstu: inspektor) ili brodar utvrde da su nastupile okolnosti iz stava (1) ovog člana, kao mjeru opreza, naložit će zapovjedniku plovila da člana posade odmah udalji sa dužnosti.
- (3) Ako inspektor ili brodar utvrde da je zapovjednik plovila u stanju opijenosti, ili mu je radna sposobnost umanjena radi umora ili bilo kojeg drugog razloga, kao mjeru opreza, odmah će zabraniti plovidbu.
- (4) Ako zbog udaljenja iz službe člana posade plovilo ne udovoljava uvjetima o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu inspektor sigurnosti plovidbe ili brodar zabraniti će plovidbu.
- (5) Na zahtjev brodara i/ili inspektora zapovjednik, odnosno član posade plovila dužan je podvrgnuti se ispitivanju ili ljekarskom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili krvi i urina.

Član 63.
(Ljekarski pregledi)

- (1) Član posade plovila može biti osoba koja je tjelesno i duševno sposobna obavljati posao na plovilu, što se utvrđuje i provjerava ljekarskim pregledom, o čemu se izdaje svjedožba o zdravstvenoj sposobnosti.
- (2) Osobe koje se prijavljuju za rad na plovilu, odnosno članovi posade koji rade na radnim mjestima za koje se zahtijevaju posebni zdravstveni uvjeti te duševne i tjelesne sposobnosti obavezni su podvrci se i odgovarajućim specijalističkim pregledima.
- (3) Troškove pregleda iz st. (1) i (2) ovog člana snosi brodar.

Član 64.
(Utvrđivanju tjelesne i duševne sposobnosti člana posade)

Način utvrđivanja tjelesne i duševne sposobnosti člana posade, popis ovlaštenih zdravstvenih ustanova za te preglede, kao i vođenje registra svjedodžbi koje su izdane, kojima je istekao rok valjanosti ili su obnovljene, privremeno oduzete, otkazane ili prijavljene kao izgubljene ili uništene, propisuje ministarstvo nadležano za civilne poslove.

Član 65.
(Način obavljanja poslova člana posade plovila)

Član posade mora obavljati poslove na plovilu u skladu sa svojim dužnostima propisanim zakonom i drugim propisima koji se odnose na plovidbu na način da ne dovede u opasnost sigurnost plovidbe, oštetiti plovilo ili stvari na njemu, ugrozi sigurnost putnika na plovilu, ostale članove posade ili zagaditi okoliš opasnim i štetnim materijama (uljem, otpacima tečnih goriva i njihovim smjesama, otpadnim vodama i drugim otpadnim materijama te radioaktivnim i sličnim otpacima) s plovila.

Član 66.
(Primjena pravila plovidbe)

Zapovjednik plovila i članovi posade plovila moraju primjenjivati propisana pravila plovidbe iz ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona kojima se uređuje sigurna plovidba.

Član 67.
(Brodarska knjižica)

- (1) Kao član posade na plovilo se može ukrcati samo osoba koja ima brodarsku knjižicu.
- (2) Oblik i sadržaj brodarske knjižice propisuje ministarstvo nadležno za civilne poslove.

Član 68.
(Povratno putovanje)

- (1) Brodar je dužan članu posade osigurati povratno putovanje i nadoknaditi troškove povratnog putovanja u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta.
- (2) Troškovi povratnog putovanja člana posade obuhvataju troškove smještaja, ishrane i prijevoza od trenutka iskrcanja do trenutka povratka člana posade u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta.
- (3) Kada je plovilo u stranoj zemlji, a brodar ne postupi prema stavu (1) ovog člana, povratno putovanje osigurava diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Bosne i Hercegovine na teret brodara.
- (4) Ovaj član primjenjuje se i na strance koji su članovi posade bosanskohercegovačkog plovila.

Član 69.
(Povrat troškova povratnog putovanja)

Brodar ima pravo povrata svih troškova povratnog putovanja člana posade plovila koji se bez odobrenja iskrcao sa plovila, ili je iskrcan zbog nesavjesnog obavljanja dužnosti ili se iskrcao sa plovila zbog ozljede ili oboljenja koje je sebi prouzrokovao namjerno ili grubom nepažnjom.

Član 70.
(Obaveza obavještanja i spašavanja)

- (1) Član posade plovila obavezan je odmah obavijestiti zapovjednika o svakom vanrednom događaju, koji bi mogao ugroziti sigurnost plovila, putnika, drugih osoba ili stvari na plovilu ili prouzrokovati zagađenje okoliša sa plovila.
- (2) U slučaju kada prijeti opasnost brodoloma ili druge havarije članovi posade plovila obavezni su preduzeti sve potrebne mjere za spašavanje plovila, putnika, drugih osoba na plovilu i stvari te za zaštitu okoliša, do naredbe zapovjednika plovila da se plovilo napusti.
- (3) O svakom vanrednom događaju iz stava (1) ovog člana zapovjednik je dužan odmah obavijestiti najbilžu kapetaniju.

Član 71.
(Obaveza nadoknade štete)

Brodar je obavezan članu posade nadoknaditi štetu na stvarima namijenjenim za njegovu ličnu upotrebu koje su mu uništene ili oštećene pri brodolomu ili drugoj havariji plovila.

Član 72.
(Odgovornost broдача)

- (1) Za štetu nastalu zbog tjelesne ozljede ili smrti člana posade plovila odgovara brodar, ako je tjelesna ozljeda ili smrt nastala njegovom krivicom ili krivicom osobe za koje brodar odgovara.
- (2) Rješavanje međusobnih sporova između člana posade plovila i broдача, kao i sporova između zapovjednika plovila i broдача provodi se prema posebnom zakonu.

Odjeljak B.
(Zapovjednik plovila)

Član 73.
(Zapovjednik plovila)

- (1) Plovilom zapovijeda zapovjednik.
- (2) Zapovjednika plovila postavlja brodar.
- (3) U slučaju smrti, spriječenosti ili odsutnosti zapovjednika, zamjenjuje ga, sa svim njegovim ovlaštenjima, po položaju najstariji član posade službe palube.

Član 74.
(Odgovornost zapovjednika)

Zapovjednik je odgovoran za sigurnost plovila i red na plovilu u granicama određenim ovim Zakonom i drugim propisima na osnovu kojih obavlja javna ovlaštenja na plovilu i zastupa broдача.

Član 75.
(Obaveze zapovjednika plovila)

- (1) Zapovjednik plovila obavezan je brinuti se o opskrbi plovila, vođenju dokumentacije, održavanju i ispravnosti trupa, motora, uređaja i opreme, sigurnosti uređaja za ukrcaj i iskrcaj putnika, pravilnom ukrcaju, slaganju, prijevozu i iskrcaju tereta, pravilnom ukrcaju, smještaju i iskrcaju putnika te obavljanju svih ostalih poslova vezanih uz plovidbu.
- (2) Zapovjednik plovila obavezan je za vrijeme plovidbe biti na plovilu.
- (3) Zapovjednik plovila obavezan je prije polaska na put provjeriti ispravnost plovila i količinu zaliha koje mu omogućavaju da obavi određeno putovanje i osigura da se sve propisane isprave i knjige te članovi posade nalaze na plovilu, a pri prijevozu putnika obavezan je, naročito utvrditi jesu li preduzete sve mjere za sigurnost putnika.
- (4) Zapovjednik motornog plovila obavezan je prije polaska na put provjeriti ispravnost i sposobnost plovila u tegljenom odnosno potiskivanom sastavu.

Član 76.
(Obaveze zapovjednika u vezi sa plovidbom)

- (1) Zapovjednik plovila, odnosno osoba u smjeni koja upravlja vođenjem plovila obavezna je preduzimati sve mjere potrebne za sigurnost plovila i plovidbe.
- (2) Zapovjednik plovila obavezan je lično rukovoditi plovilom kad god to zahtijeva sigurnost plovidbe.

Član 77.
(Preduzimanje mjera spašavanja)

- (1) Ako nastupe događaji koji plovilo ili osobe na njemu dovedu u opasnost, zapovjednik plovila obavezan je preduzeti sve mjere za spašavanje osoba, otklanjanje opasnosti za spašavanje plovila i stvari na plovilu te za zaštitu okoliša.
- (2) Ako je u slučaju iz stava (1) ovog člana potrebno žrtvovati plovilo ili oštetiti teret ili druge stvari na plovilu, zapovjednik plovila obavezan je žrtvovati ili oštetiti teret, druge stvari i uređaje ili opremu koji nisu nužni za plovidbu ili dijelove plovila čije je žrtvovanje ili oštećenje manje štetno za brodaru i osobe koje imaju osnovni interes za teret na plovilu.
- (3) Obaveze iz st. (1) i (2) ovog člana odnose se i na plovila u tegljenom ili potiskivanom sastavu.

Član 78.
(Napuštanje plovila)

- (1) Ako su u slučaju opasnosti za plovilo sve mjere preduzete za spašavanje plovila ostale bez uspjeha te je propast plovila neizbježna, zapovjednik je obavezan prije svega preduzeti mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih osoba na plovilu,

ukloniti plovilo prije potonuća sa plovnog puta ako je to moguće te narediti napuštanje plovila.

- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana zapovjednik je obavezan preduzeti sve mjere potrebne za spašavanje broskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja dopuštaju i mjere za spašavanje drugih isprava i knjiga kao i gotovog novca iz blagajne.
- (3) Zapovjednik smije napustiti plovilo tek nakon što je u granicama stvarnih mogućnosti preduzeo sve mjere iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 79.

(Izvještavanje o vanrednim događajima prilikom plovidbe)

- (1) U slučaju vanrednog događaja koji ugrožava sigurnost plovila ili plovidbe, putnika i drugih osoba, ili prijeti oštećenju stvari na plovilu, ili ako se primijeti zagađenje uljem ili drugim opasnim materijama, zapovjednik je obavezan opis tog događaja odnosno bilješku o opaženom zagađenju odmah unijeti u brodski dnevnik.
- (2) Zapovjednik je obavezan, u slučaju svakog vanrednog događaja iz stava (1) ovog člana, o tim događajima odmah radiovezom obavijestiti najbližu kapetaniju.

Član 80.

(Vatreno oružje na plovilu)

- (1) Zapovjednik ima ovlaštenje i obavezu svim osobama na plovilu izdavati naredbe kojima se osigurava plovilo i njegova plovidba, održavati red na plovilu te nadzirati izvršenje izdatih naredbi.
- (2) Zapovjednik može radi sigurnosti na plovilu držati potrebno vatreno oružje, a članovima posade držanje takvog oružja je zabranjeno.
- (3) Putnici na plovilu su obavezni odmah po stupanju na plovilo predati oružje na čuvanje zapovjedniku, o čemu zapovjednik izdaje potvrdu.

Član 81.

(Ograničavanje slobode kretanja na plovilu)

- (1) Zapovjednik ima pravo za vrijeme plovidbe ograničiti slobodu kretanja na plovilu svakoj osobi koja teže ugrozi sigurnost plovila, članova posade, putnika i drugih osoba, stvari na plovilu i okoliša zagađenjem uljem, opasnim hemikalijama ili štetnim materijama.
- (2) Sloboda kretanja može se ograničiti samo ako je to nužno radi sigurnosti putnika i drugih osoba i stvari na plovilu, radi zaštite plovila i zaštite okoliša. Za strance ograničenje slobode kretanja može trajati najduže do dolaska plovila u prvu luku u koju plovilo uplovi, a za bosanskohercegovačkog državljanina najduže do dolaska plovila u prvu bosnaskohercegovačku luku.
- (3) Ovlaštenja iz st. (1) i (2) ovog člana odnose se i na plovila u tegljenom ili potiskivanom sastavu.
- (4) Mjere iz st. (1), (2) i (3) ovog člana unose se u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Član 82.

(Udaljenje člana posade s posla)

Zapovjednik ima pravo člana posade koji narušava sigurnost plovidbe udaljiti s posla, a prema potrebi, i iskrcati ga sa plovila.

Član 83.

(Prava i dužnosti zapovjednika u slučaju počinjenja krivičnog djela na brodu)

- (1) Ako tokom putovanja član posade plovila, putnik ili druga osoba počini krivično djelo na plovilu, zapovjednik je obavezan preduzeti, prema okolnostima, mjere potrebne za sprječavanje ili ublažavanje mogućnosti nastupanja štetnih posljedica tog dijela te mjere za osiguranje i pokretanje postupka radi utvrđivanja počinitelja i njegove odgovornosti.
- (2) Ako postoji opasnost da osoba, za koju se osnovano sumnja da je počinitelj, djelo ponovi ili pobjegne, zapovjednik je ovlašten narediti da se:
 - a) toj osobi ograniči sloboda kretanja na plovilu ili se liši slobode,
 - b) ispitivanjem osobe za koju se osnovano sumnja da je počinitelj, svjedoka i oštećenika utvrde sve okolnosti pod kojima je djelo izvršeno i posljedice koje su nastupile,
 - c) o svakom ispitivanju vodi zapisnik,
 - d) kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili kojima je krivično djelo počinjeno, odnosno na kojima su tragovi počinjenog djela vidljivi,
 - e) preduzmu druge mjere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je krivično djelo počinjeno.
- (3) Ako se plovilo nalazi u inozemstvu, zapovjednik je obavezan, o počinjenom krivičnom djelu, podnijeti izvještaj diplomatskom odnosno konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine u državi u čiju luku plovilo uplovi i s osobom za koju se osnovano sumnja da je počinitelj krivičnog djela postupati prema uputama diplomatskog odnosno konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine.
- (4) Nakon dolaska u bosnaskohercegovačku luku u koju plovilo najprije uplovi, zapovjednik je obavezan osobu za koju se osnovano sumnja da je počinitelj krivičnog djela predati tijelu unutrašnjih poslova u toj luci zajedno s pisanim izvještajem o počinjenom krivičnom djelu, zapisnicima i predmetima iz stava (2) ovog člana.
- (5) Preduzete mjere iz st. (2) i (4) ovog člana upisuju se u brodski dnevnik s obrazloženjem.

Član 84.

(Samovoljno napuštanje plovila od strane člana posade)

- (1) U slučaju kada je član posade samovoljno napustio plovilo, zapovjednik je obavezan sastaviti zapisnik i utvrditi koje su lične stvari i isprave člana posade ostale na plovilu, a u brodski dnevnik unijeti službenu zabilješku.
- (2) Zapisnik iz stava (1) ovog člana sačinjava se u prisustvu dva svjedoka, a potpisuju ga zapovjednik i svjedoci.
- (3) Zapovjednik je obavezan lične stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio plovilo predati tijelu unutrašnjih poslova u prvoj domaćoj luci.

Član 85.

(Okolnosti pod kojima se smatra da je član posade samovoljno napustio plovilo)

- (1) Smatra se da je član posade samovoljno napustio plovilo ako se nije vratio na plovilo do odlaska plovila iz luke.
- (2) Ako je član posade bio spriječen vratiti se na plovilo do odlaska plovila iz luke, smatra se da je samovoljno napustio plovilo ukoliko se u roku od tri dana od dana odlaska plovila iz luke nije prijavio nadležnoj kapetaniji ili ako se plovilo nalazilo u inozemstvu diplomatsko odnosno konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine.

Član 86.
(Izuzete)

Odredbe čl. 57., 60., 62., 66., 67., 69., 70., 71. i 73. do 84. ovog Zakona ne odnose se na čamce.

V VANUGOVORNA ODGOVORNOST BRODARA

Član 87.
(Primjena)

- (1) Odredbe ovog poglavlja Zakona odnose se na štetu koja nije predviđena ugovorom a prouzroči je brod osobama i stvarima izvan broda te na okolišu.
- (2) Odredbe ove glave Zakona primjenjuju se na čamce i svaki drugi plutajući objekat, bez obzira na veličinu i namjenu kojoj služi.
- (3) Iznimno od odredbe stava (1) ovoga člana, odredbe ovog poglavlja Zakona ne primjenjuju se na štete prouzročene sudarom brodova i na nuklearne štete.

Član 88.
(Odgovornost za smrt i tjelesne ozljede)

- (1) Za smrt i tjelesne ozljede kupaca i drugih osoba koje prouzroči brod odgovara brodar te osoba koja u trenutku događaja upravlja brodom:
 - a) ako je smrt ili tjelesna ozljeda prouzročena u području koje je proglašeno kupalištem ili u kojem je zabranjena plovidba, ako se ne dokaže da je oštećeni prouzročio štetu namjerno ili grubom nepažnjom,
 - b) ako je smrt ili tjelesna ozljeda prouzročena u lukama, na prilazima luka, na uobičajenim plovnim putovima, na području koje se isključivo koristi za sportsku i sličnu plovidbu (kao što su veslačke i jedriličarske regate, skijanje i sl.), ako se dokaže da je brod kriv za smrt, odnosno tjelesnu ozljedu osobe,
 - c) ako je smrt ili tjelesna ozljeda prouzročena na području u kojem su zabranjeni pojedini načini ili sredstva plovidbe (npr. glisiranje, skijanje, prekoračenje brzine), a smrt je, odnosno tjelesna ozljeda nastupila za obavljanja zabranjenog načina ili zabranjenim sredstvima plovidbe ako se ne dokaže da je oštećeni prouzročio štetu namjerno ili grubom nepažnjom.
- (2) Brodar nije odgovoran prema stavu (1) ovoga člana ako im je brod protupravno oduzet.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovoga člana odgovorna je, pored osobe koja je u trenutku događaja upravljala brodom, i osoba koja je protupravno oduzela brod.

Član 89.
(Odgovornost za oštećenje stvari i onečišćenje okoliša)

- (1) Brod odgovara za štetu koju nanese operativnim obalama, lukobranima, lučkim uređajima i postrojenjima, plutajućim objektima (balisažnim oznakama, plutačama za vez, podvodnim kabelima, cjevovodima i sl.) te drugim objektima u luci ili na vodi.
- (2) Brod ne odgovara za štetu iz stava (1) ovoga člana u mjeri u kojoj je šteta prouzročena krivnjom pravne osobe tijela koje upravlja lukom ili je odgovorna za stanje obale, lukobrana, uređaja i postrojenja.
- (3) Pod odgovornošću broda prema stavu (1) ovoga člana razumijeva se odgovornost brodara.
- (4) Odredbe ovoga člana Zakona primjenjuju se i na štete koje prouzroči brod izlivanjem ili izbacivanjem tvari opasnih i štetnih za okoliš (ulja, otpadnih tekućih goriva i njihovih smjesa, otpadnih voda, drugih otpadnih tvari i drugih sličnih predmeta).

Član 90.

(Odgovornost za onečišćenje od broda izlivanjem ulja koje se prevozi kao teret)

- (1) Za štetu koju uzrokuje brod koji prevozi štetne i/ili opasne tvari kao ulja, otpadna tekuća goriva i njihove smjese, otpadne vode, druge otpadne tvari i druge slične predmete kao rasuti teret, za izlivanje ili izbacivanje tih tvari odgovara brodar ako ne dokaže da je izlivanje odnosno izbacivanje tih tvari:
 - a) posljedica rata, neprijateljstva, građanskog rata, pobune ili prirodne pojave vanredne, neizbježne ili neotklonjive naravi,
 - b) treća osoba svjesno djelovala ili propustila djelovati u namjeri da nanese štetu.
- (2) Ako vlasnik broda dokaže da je šteta nastala u potpunosti ili djelomično zato što je osoba koja je pretrpjela tu štetu djelovala ili propustila djelovati u namjeri da prouzroči štetu, ili iz krajnje nepažnje te osobe, on može biti u potpunosti ili djelomično oslobođen svoje odgovornosti.

VI DRŽAVNA PRIPADNOST, IDENTIFIKACIJA, UPIS I BRISANJE PLOVILA

Odjeljak A.

(Državna pripadnost i identifikacija plovila)

Član 91.

(Bosanskohercegovačka državna pripadnost plovila)

- (1) Bosanskohercegovačku državnu pripadnost stiče plovilo upisom u odgovarajući upisnik, odnosno izdavanjem upisnog lista, privremenoga upisnog lista ili dozvole za plovidbu čamca.
- (2) Nad plovilima bosanskohercegovačke državne pripadnosti Bosna i Hercegovina ima pravo i dužnost obavljati nadzor nad upravnim, privrednim i tehničkim poslovima.

Član 92.

(Vijenje zastave)

- (1) Plovilo koje je steklo bosanskohercegovačku državnu pripadnost ima pravo i obvezu viti zastavu Bosne i Hercegovine.
- (2) Pravo i obaveza vijenja zastave iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na plovila bez posade.
- (3) Čamci upisani u upisnik čamaca obavezni su na vodnim putevima iz člana 118. ovog Zakona viti zastavu Bosne i Hercegovine.
- (4) Način vijenja zastave i isticanja znakova na plovilima pravilnikom propisuje Ministar.

Član 93.

(Ime, oznaka i jedinstveni identifikacijski broj plovila)

- (1) Plovilo upisano u bosanskohercegovački upisnik plovila mora imati ime i oznaku te jedinstveni identifikacijski broj plovila.
- (2) Rješenje o određivanju imena ili oznake te jedinstvenog identifikacijskog broja plovila donosi nadležno enititetsko ministarstvo i nadležno tijelo BD BiH.
- (3) Oznaku čamca određuje kapetanija prilikom upisa.
- (4) Način dodjeljivanja imena, oznake i jedinstvenog identifikacijskog broja plovila pravilnikom propisuje Ministar.

Član 94.

(Isticanje imena, oznaka i jedinstveni identifikacijski broj plovila)

- (1) Ime plovila unutrašnje plovidbe mora da bude istaknuto na vidljivom mjestu sa obje strane pramca, krmi kao i na nadgrađu.
- (2) Oznaka broda, tehničkog plovnog objekta, kao i nepokretne platforme mora mora da bude istaknuta na vidljivom mjestu na spoljašnjem dijelu.

Član 95.

(ENI broj)

- (1) Pored imena i oznaka, plovilo iz člana 93. ovog zakona moraju da nose i ENI (European Number of Identification or European Vessel Identification Number) broj i druge oznake za identifikaciju određene tehničkim pravilima za brodove unutrašnje plovidbe.
- (2) Broj iz stava (1) izdaje se samo jednom i obavezno se upisuje u brodsko svjedočanstvo i svjedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu te ostaje nepromijenjeno tokom čitavog vijeka trajanja broda unutrašnje plovidbe.

Član 96.

(Pozivni znak u radio-saobraćaju)

- (1) Brod, plutajući objekat i čamac koji ima radio-stanicu (uređaj) mora imati pozivni znak prema propisima o međunarodnom radio-saobraćaju.
- (2) Pozivni znak broda je međunarodni radio-komunikacioni identifikacioni broj koji određuje nadležna institucija u skladu sa propisima iz oblasti komunikacija.

Član 97.

(Ime luke upisa)

- (1) Plovilo mora nositi ime luke upisa.

- (2) Luka upisa je luka na čijem je području sjedište kapetanije koja vodi upisnik u koji je plovilo upisano.

Član 98.
(Upis broda)

U upisnik brodova mora se upisati brod koji je u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba iz Bosne i Hercegovine, s prebivalištem odnosno sjedištem u Bosni i Hercegovini.

Član 99.
(Brodovi koji podliježu upisu)

- (1) U upisnik brodova može biti upisan:
- a) brod koji je u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe ili državljanina Bosne i Hercegovine s prebivalištem u inozemstvu, ako je brodar tog broda fizičko ili pravno lice s prebivalištem, odnosno sjedištem u Bosni i Hercegovini, uz uvjet da se sa zahtjevom broдача za upis tog broda u upisnik brodova da saglasnost njegov vlasnik;
 - b) brod koji je u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe, uz uvjet da Bosna i Hercegovina obavlja nadzor nad upravnim, privrednim i tehničkim pitanjima nad brodom i ako je taj upis dopustilo nadležno ministarstvo;
 - c) jahta koja je u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe, ili osobe bez državljanstva ili državljanina Bosne i Hercegovine, koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ako jahta pretežno boravi u vodama Bosne i Hercegovine.
- (2) Ne može se upisati u upisnik brodova Bosne i Hercegovine brod koji je upisan u upisnik brodova druge države.

Član 100.
(Brodovi koji mogu biti upisani u upisnike)

- (1) U upisnik brodova može biti upisan brod:
- a) koji je više od 50% u vlasništvu državljanina Bosne i Hercegovine ili državljanina članice Europske unije ili pravne osobe sa sjedištem u Bosni i Hercegovini ili državi članici Europske unije,
 - b) čiji je brodar iz stav (1) ovog člana, a koji je više od 50% u vlasništvu strane osobe, ukoliko se sa upisom slaže vlasnik broda.
- (2) U upisnik brodova se može upisati brod ako ispunjava slijedeće uslove:
- a) nije stariji od 15 godina,
 - b) nije visoko rizičan brod u skladu sa međunarodnim konvencijama i ugovorima koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu, i
 - c) ispunjavaju zahtjeve međunarodnih konvencija.

Član 101.
(Zastupanje stranog broдача)

Vlasnik broda koji nema prebivalište, odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini, dužan je ovlastiti pravnu ili fizičku osobu sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Bosni i Hercegovini, da ga u vrijeme odsutnosti zastupa pred nadležnim organima.

Član 102.
(Brisanje broda iz upisnika brodova)

- (1) Brod se briše iz upisnika brodova:
 - a) ako je nestao ili se pretpostavlja da je nestao,
 - b) ako više ne udovoljava uvjetima iz čl. 98. i 99. ovog Zakona,
 - c) ako se trajno povuče iz plovidbe,
 - d) ako se upiše u drugi upisnik brodova i o tome se dobije odgovarajući dokument,
 - e) ako brodar napusti brod duže od 30 dana.
- (2) Pretpostavlja se da je brod nestao ako su od prijema posljednje vijesti o brodu protekla tri mjeseca. U tom slučaju pretpostavlja se da je brod nestao od onog dana kad su primljene posljednje vijesti o njemu.

Član 103.
(Specifični slučajevi brisanja brodova iz upisnika brodova)

- (1) Ako je osnovana hipoteka na brodu za brisanje broda iz upisnika brodova potreban je pristanak hipotekarnih povjerilaca.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana kapetanija može dopustiti brisanje broda iz upisnika brodova i bez pristanka hipotekarnog povjerioca odnosno, uprkos protivljenju povjerioca za čije potražnje postoji privilegij, ako sudu bude položena svota u novcu u visini potraživanja spomenutih povjerilaca odnosno ako bude dato osiguranje za koje sud nakon što sasluša povjerioca nađe da je potrebno.

Član 104.
(Upisnik brodova)

- (1) Upisnici brodova su javne knjige.
- (2) Svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa podacima iz glavne knjigu upisnika, zbirka isprava, imenicima vlasnika brodova i imenicima brodova.
- (3) Kapetanija koja vodi upisnik brodova dužna je uz naplatu određene naknade licu iz stava (1) ovog člana, izdati potvrdu o stanju upisa u upisniku brodova te prijenos isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, ako upis u upisnik upućuju na te isprave.
- (4) Potvrde i prepisi isprava iz stava (3) ovog člana imaju dokaznu snagu javnih isprava.

Član 105.
(Upisnik plovila)

- (1) Upisnici plovila su javni.
- (2) Upisnici plovila vode se u obliku javne knjige ili elektronskog zapisa koji sadrži bazu podataka za cijelo područje Bosne i Hercegovine.
- (3) Svako ima pravo razgledati i prepisivati glavnu knjigu upisnika, zbirku isprava, imenik vlasnika plovila i imenik plovila.
- (4) Kapetanija koja vodi upisnik plovila dužna je osobi koja to zahtijeva izdati potvrdu o stanju upisa u upisniku plovila ili upisniku plovila u gradnji te prepis isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, ako upisi u upisnik upućuju na te isprave.
- (5) Potvrde i prepisi isprava iz stava (4) ovog člana imaju dokaznu snagu javnih isprava.
- (6) Kapetanija je obavezna Ministarstvu periodično dostavljati izvod iz upisnika iz kojeg je vidljivo stanje upisa u upisnik plovila.

Član 106.
(Vrste upisnika plovila)

Za upis brodova postoje ovi upisnici:

- a) upisnik brodova,
- b) upisnik javnih brodova,
- c) upisnik ribarskih brodova,
- d) upisnik jahti, i
- e) upisnik brodova u gradnji.

Član 107.
(Sastavne komponente upisnika plovila)

- (1) Upisnici iz člana 104. ovog Zakona sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.
- (2) Glavna knjiga upisnika iz stava (1) ovog člana sastoji se od uložaka.
- (3) Uložak ima list A, list B i list C.
- (4) Izuzetno, uložak glavne knjige upisnika javnih plovila ima samo list A i list B.
- (5) Svako plovilo upisuje se u poseban uložak.

Član 108.
(Sadržaj lista A uložka glavne knjige upisnika)

U list A glavne knjige upisnika plovila upisuju se podaci o identitetu plovila, odnosno njegova osnovna tehnička obilježja.

Član 109.
(Sadržaj lista B uložka glavne knjige upisnika)

- (1) U list B uložka glavne knjige upisnika plovila upisuje se firma, odnosno naziv i sjedište pravne osobe, odnosno ime, prezime i prebivalište fizičke osobe koja je vlasnik plovila i sva osobna ograničenja vlasnika u vezi s raspolaganjem plovilom.
- (2) Ako brodar nije vlasnik plovila, u list B uložka glavne knjige upisnika plovila mora se upisati i firma, odnosno naziv i sjedište brodarka pravne osobe ili ime, prezime i prebivalište brodarka fizičke osobe.

Član 110.
(Sadržaj lista C uložka glavne knjige upisnika)

U list C uložka glavne knjige upisnika plovila upisuju se stvarna prava na plovilu ili dijelu plovila te prava stečena na tim pravima, zakup plovila, pravo preče kupovine i druga ograničenja raspolaganja plovilom kojima je podvrgnut vlasnik, zabrane opterećivanja i otuđivanja te sve zabilješke za koje nije izričito određeno da se upisuju u drugi list uložka.

Odjeljak B.
(Zajedničke odredbe)

Član 111.
(Rješenje o upisu plovila)

- (1) Upisi u upisnik plovila obavljaju se na osnovu rješenja nadležne kapetanije.

- (2) Rješenje o prvom upisu, rješenja o upisu u list A, list B i list C uloška glavne knjige upisnika plovila, kao i rješenje o brisanju plovila iz upisnika plovila donosi nadležna kapetanija koja vodi upisnik.
- (3) Postupak upisivanja iz stava (1) ovog člana upravni je postupak.

Član 112.
(Upis prava na plovilu)

- (1) U upisnik plovila mogu se upisati samo: stvarna prava, zakup plovila i ugovor o prijevozu tereta na vrijeme za cijelo plovilo i pravo preče kupovine.
- (2) U upisnik plovila kao brodar plovila upisat će se povjerilac hipoteke ako preuzme posjed na plovilu kao i pravo njegovog iskorištavanje.

Član 113.
(Sadržaj upisa u upisnik)

- (1) Upis u upisnik plovila sadrži tekst rješenja o upisu.
- (2) Ako se prema stanju upisa u upisnik plovila rješenje o upisu ne može provesti, upis se može provesti samo na osnovu novog rješenja kojim se prijašnje rješenje ispravlja ili preinačuje.

Član 114.
(Vrste upisa)

Upisi na osnovu ovog Zakona jesu:

- a) prvi upis u upisnik plovila kojim se u bosanskohercegovački upisnik plovila upisuje plovilo koje do tada nije bilo upisano u bosanskohercegovački upisnik plovila,
- b) uknjižba kojom se upisivanje, prijenos, ograničenje ili prestanak prava postiže bez posebnog opravdanja (bezuovjetno upisivanje prava ili bezuvjetno brisanje),
- c) predbilježba kojom se upisivanje, prijenos, ograničenje ili prestanak prava postiže uz uvjet naknadnog opravdanja (uvjetno upisivanje prava ili uvjetno brisanje),
- d) zabilježba kojom se evidentiraju vlastiti odnosi važni za raspolaganje imovinom ili druge činjenice za čiju zabilježbu zakon veže određene pravne učinke,
- e) brisanje plovila kojim se plovilo briše iz bosanskohercegovačkog upisnika plovila.

Odjeljak C.
(Posebne odredbe)

Član 115.
(Prvi upis brodova)

- (1) Za prvi upis u registar potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:
 - a) ispravu kojom se dokazuje vlasništvo broda,
 - b) ispis iz sudskog registra i druge isprave kojim se dokazuje da je vlasnik državljanin Bosne i Hercegovine odnosno pravno lice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini i da su ispunjeni uslovi za upis broda u upisnik,
 - c) rješenje o određivanju imena i pozivnog znaka broda,
 - d) svjedodžbu o baždarenju broda,
 - e) svjedodžbu o sposobnosti broda za plovidbu,

- f) ispravu o pozivnom broju prema međunarodnom signalnom kodeksu,
 - g) ispravu kojom se dokazuju podaci upisani u list A glavne knjige, i
 - h) potvrda organa koju vodi strani registar brodova da je brod izbrisan iz upisnika ako se prenosi upis u upisnik Bosne i Hercegovine.
- (2) Uz zahtjev za upis podnose se originali ili ovjerene fotokopije dokumenata iz stava (1) ovog člana.

Član 116.
(Provedbeni propis)

O sadržaju upisnika i način vođenja upisnika plovila kao i o vođenju postupka elektronske obrade podataka upisa (EOP) pravilnikom propisuje Ministar.

VII VODNI PUTEVI I LUKE

Odjeljak A.
(Zajedničke odredbe)

Član 117.
(Srednjoročni plan razvoja vodnih puteva i luka unutrašnjih voda)

- (1) Vijeće ministara BiH na osnovu Transportne politike Bosne i Hercegovine i akcionog plana donosi srednjoročni plan razvoja vodnih puteva i luka unutrašnjih voda s planiranim iznosima troškova i predloženim načinom finansiranja.
- (2) Plan iz stava (1) ovog člana izrađuje se za period od pet do deset godina.
- (3) Plan iz stava (1) ovog člana međusobno se usklađuje s planovima upravljanja vodnim područjem, donesenim na osnovu propisa o vodama.

Član 118.
(Građenje i modernizacija vodnih puteva te luka)

- (1) Na osnovu plana iz člana 117. ovog Zakona, Bosna i Hercegovina provodi građenje, tehničko unaprijeđenje i prometno-tehnološku modernizaciju vodnih putevate luka i pristaništa.
- (2) Za radove građenja, vađenja mineralnih sirovina i druge radove ili djelatnosti koje utječu na plovne puteve potrebna je pribaviti saglasnost Vijeća ministara BiH.
- (3) Zabranjeno je ugrožavanje plovnog puta na bilo koji način.

Član 119.
(Izuzetci)

- (1) Plan iz člana 117. ovog Zakona ne uključuje regulacijsko-zaštitne vodne građevine, osim obaloutvrda u lukama, niti uključuje dijelove vodnog puta koji su isključivo ili pretežito u funkciji zaštite od štetnog djelovanja voda ili drugih oblika korištenja voda. U slučaju nedoumice, odluku o tome donose entitetska tijela nadležna za vodoprivredu.

- (2) Izuzetno od stava (2) ovog člana, plan iz člana 117. ovog Zakona može uključivati regulacijsko-zaštitne vodne građevine uz saglasnost entitetskih tijela nadležnih za vodoprivredu, kada je to potrebno radi izgradnje višenamjenskih vodnih građevina.

Odjeljak B
(Vodni putevi i razvrstavanje vodnih puteva)

Član 120.
(Razvrstavanje vodnih puteva)

- (1) Vodni putovi razvrstavaju se prema međunarodnim propisima kojima je regulirana ova oblast, a koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu.
- (2) Međunarodni vodni putevi u Bosni i Hercegovini su:
- a) vodni put rijeke Save od rkm 178+000 do rkm 515+360,
 - b) vodni put rijeke Drine od rkm 0+000 do rkm 15+000,
 - c) vodni put rijeke Bosne od rkm 0+000 do rkm 5+000,
 - d) vodni put rijeke Vrbas od rkm 0+000 do rkm 3+000,
 - e) vodni put rijeke Une od rkm 0+000 do rkm 15+000,
 - f) i drugi međudržavni/granični vodni putevi kao npr. Una, Drina, Neretva, Buško i Bilečko jezero za koje vrijede međunarodni ugovori koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu.
- (3) Unutarnji vodni putevi u Bosni i Hercegovini su svi ostali vodni putevi koji nisu navedeni u stavu (1) ovog člana.
- (4) Odluka o razvrstavanju vodnih puteva prema mjerilima plovnosti, a koje donosi Vijeće ministara BiH, donosi ministar uz prethodnu saglasnost nadležnih entitetskih tijela i tijela BD BiH za poslove vodoprivrede.
- (5) Ministar donosi propis kojim se primjenjuje Kodeks europskih unutrašnjih vodnih puteva.

Član 121.
(Objekti sigurnosti plovidbe)

- (1) Objekti sigurnosti plovidbe prema namjeni su:
- a) objekti za tehničko poboljšanje uvjeta plovidbe: brodske prevodnice, brane, zimovnici, sidrišta, pera, uzdužne građevine, pragovi i slične građevine u vodnom putu, kada su u funkciji plovidbe, i
 - b) objekti za obilježavanje i signalizaciju: obalni i plovni signali i oznake, optički, električni, elektronski i radiokomunikacijski navigacijski uređaji i sl.
- (2) Nadležna kapetanija organizira i vodi popis objekata sigurnosti plovidbe iz stava (1) ovog člana i usaglašava se s katastrom vodnih građevina koji se vodi prema propisima o vodama.

Odjeljak C.
(Tehničko održavanje)

Član 122.
(Plovnost i finansiranje održavanja)

- (1) Tehničkim održavanjem vodnih puteva osigurava se sigurna plovidba i njihova plovnost prema mjerilima za razvrstavanje.
- (2) Održavanje vodnih puteva iz člana 120. ovog Zakona finansira se iz budžeta nivoa vlasti kroz čiju teritoriju vodni put prolazi svojim najvećim djelom kao i iz drugih izvora.

Član 123.
(Tehničko održavanje vodnih puteva)

- (1) Tehničko održavanje vodnih puteva obuhvata:
 - a) izradu programa održavanja,
 - b) snimanje vodnih puteva s izradom odgovarajuće tehničke dokumentacije,
 - c) održavanje dubine plovnog puta,
 - d) održavanje objekata sigurnosti plovidbe,
 - e) obilježavanje,
 - f) održavanje objekata, uređaja i opreme (hardver i softver) koji služe za riječne informacijske servise (RIS),
 - g) uklanjanje sa plovnog puta plutajućih i potonulih predmeta koji ugrožavaju sigurnost plovidbe,
 - h) interventno održavanje plovnog puta po nalogu inspektora nadležnog za sigurnost plovidbe na unutrašnjim vodama.
- (2) Način tehničkog održavanja vodnih puteva i sadržaj programa održavanja propisat će se pravilnikom o tehničkom održavanju vodnih putova i građevina na vodnom putu, koji donosi Ministar.

Član 124.
(Podaci o plovnom putu)

- (1) Radi osiguranja tačnih podataka o plovnom profilu, dubinama, vrsti dna, brzini toka, visini slobodnog prolaza te drugih podataka koji mogu utjecati na navigaciju, na vodnim putevima se obavlja nadležne institucije entiteta i BD BiH iz oblasti hidrografije.
- (2) Navigacijske karte obavezno moraju biti izrađene u obliku elektronske navigacijske karte - ENC (Electronic Navigation Cards – Elektroničke navigacijske karte) u skladu s međunarodnim standardima za unutrašnji ECDIS (Electronic Chart Display and Information System for Inland Navigation - Elektronski prikaz plovidbenih karata i informacijski sistem), a mogu se izrađivati i kao klasične plovidbene karte prema kartografskim standardima.
- (3) Hidrografska djelatnost obavlja se na način i pod uvjetima utvrđenim u skladu sa međunarodnim hidrografskim standardima.

Član 125.
(Obilježavanje zapreka na plovnom putu)

- (1) Investitor ili vlasnik objekata ili sredstava koji predstavljaju stalne ili povremene zapreke na plovnom putu (mostovi, kablovi, potonuli objekti i sl.) obavezan je, u roku koji odredi nadležna kapetanija, postaviti i održavati propisana svjetla i znakove za obilježavanje tih zapreka.

- (2) Ako osoba iz stava (1) ovog člana ne postavi propisano svjetlo ili drugi znak ili ako postavljeno svjetlo ili drugi znak ne održava u ispravnom stanju, kapetanija će na teret te osobe obaviti radnje iz stava (1) ovog člana.

VIII LUKE

Odjeljak A. (Razvrstavanje luka)

Član 126. (Luka)

- (1) U domaćem i međunarodnom saobraćaj uplovilo može uploviti u luku radi obavljanja prekrcajnih operacija, snabdijevanje zalihama, smjene posade ili nekoga drugog razloga u skladu sa odredbama ovog Zakona.
- (2) Luka može biti otvorena za domaći ili međunarodni saobraćaj zavisno o ispunjavanju posebnih uvjeta iz člana 131. ovog Zakona.
- (3) Smatra se da je luka koja je otvorena za međunarodni saobraćaj, prema odredbama ovog Zakona, otvorena i za domaći saobraćaj.

Član 127. (Jednaki uvjeti za korištenje luke)

Upravitelj luke dužan je osigurati, u granicama raspoloživih kapaciteta, svim plovilima i svim osobama, jednake uvjete korištenja luke bez diskriminacije s obzirom na državnu pripadnost plovila, prebivalište ili sjedište osobe, ili s obzirom na cijenu lučkih usluga.

Član 128. (Podjela luka po vlasničkoj strukturi)

- (1) S obzirom na značaj u lučkom sistemu, luke mogu biti:
 - a) luke od državnog značaja,
 - b) privatne luke.
- (2) Luke od državnog značaja jesu luke pod upravom Bosne i Hercegovine, jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave, državnih tijela ili javnih ustanova, koje su razvrstane kao državne luke prema mjerilima za razvrstavanje.
- (3) Privatne luke jesu luke koje su pod upravom osoba koje nemaju javna ovlaštenja i koje su razvrstane kao privatne luke prema mjerilima za razvrstavanje.

Član 129. (Mjerila za razvrstavanje luka)

- (1) U luke od državnog značaja mogu se razvrstati samo one luke u kojima se može osigurati jednakost i ravnopravnost lučkih operatera u transparentnom postupku njihovog odabira te kontinuitet obavljanja lučkih usluga.
- (2) U slučaju kada nisu ispunjeni uvjeti iz stava (1) ovog člana luka će se razvrstati kao privatna luka u skladu sa odredbama ovog Zakona

(3) Ministar donosi mjerila za razvrstavanje luka.

Član 130.
(Vrste luka)

(1) S obzirom na specifičnu namjenu luka mogu biti:

- a) javna luka koja se osniva u cilju prihvata vojnih, policijskih i javnih plovila,
- b) industrijsko-trgovačka luka koja se osniva se u cilju obavljanja industrijsko - trgovačkih i srodnih djelatnosti,
- c) putnička luka koja se osniva u cilju ukrcaja, iskrcaja i kraćeg boravka putnika,
- d) brodogradilišna luka koja se osniva u cilju obavljanja djelatnosti brodogradnje ili održavanja plovila,
- e) sportska luka koja se osniva u cilju priveza plovila za potrebe sportskog kluba ili sportskog društva,
- f) turistička luka (marina) koja se osniva u cilju priveza plovila unutar nacionalnog parka ili parka prirode,
- g) komunalna luka koja se osniva u cilju priveza čamaca i drugih plovila za sport i razonodu, i
- h) zimovnici koji se osnivaju u cilju ostvarivanja uvjeta za sigurno zimovanje plovila.

(2) Uvjeti za otvaranje i tijela nadležna za određivanje lučkog područja, tijela nadležna za upravljanje lukama i drugo vezano za otvaranje i rad luka iz stava (1) ovog člana, uredit će se odlukom Vijeća ministara BiH.

Član 131.
(Udovoljavanje propisanim uvjetima)

(1) Luke se prema značenju razvrstavaju s obzirom na kapacitet, ostvareni saobraćaj, saobraćajnu povezanost sa zaleđem, upravljačkim pravima nad infrastrukturom te druga obilježja na osnovu mjerila za razvrstavanje.

(2) Luka je otvorena za saobraćaj ako se prije toga utvrdi da udovoljava propisanim uvjetima u pogledu opremljenosti, kapaciteta, saobraćajne povezanosti i sigurnosti plovidbe.

(3) U svakoj luci moraju se osigurati uvjeti za sigurni prihvat plovila i obavljanje lučkih djelatnosti u skladu sa njenom namjenom.

Član 132.
(Provedbeni propisi)

Posebni uvjeti kojima moraju udovoljavati luke otvorene za međunarodni saobraćaj kao i uvjeti za sigurnost plovidbe u takvim lukama propisuju se odlukom Vijeća ministara BiH.

Odjeljak B.
(Lučko područje i lučke građevine)

Član 133.
(Lučko područje)

- (1) Lučko područje može obuhvatati više lučkih bazena, odnosno više izdvojenih transportno-tehnoloških cjelina (terminala) specijaliziranih za prekrcaj određene vrste tereta.
- (2) Lučko područje za luke od državnog značaja utvrđuje Vijeće ministara BiH odlukom o određivanju lučkog područja za svaku pojedinu luku u skladu s dokumentima prostornog uređenja i planskim osnovama za upravljanje vodama.
- (3) Proglašenje lučkog područja evidentirat će se u zemljišnim knjigama u skladu sa pozitivno pravnim propisima Bosne i Hercegovine.
- (4) Upravitelj luke dužan je predložiti izmjenu akta o određivanju lučkog područja ako se mijenja opseg privrednog korištenja luke.
- (5) Sastavni dio odluke iz stava (2) ovog člana kojom se proširuje lučko područje je lokacijska saglasnost koju je prijethodno izdalo nadležno tijelo entiteta i BD BiH.
- (6) Na nekretninama u sastavu lučkog područja Bosna i Hercegovina ima pravo preče kupovine.

Član 134.
(Lučke građevine)

- (1) Lučke građevine su građevine u smislu općeg propisa o gradnji koje služe za obavljanje lučkih djelatnosti.
- (2) Lučke građevine dijele se na lučku infrastrukturu i lučku suprastrukturu.
- (3) Lučku infrastrukturu čine operativne obale i druge lučke zemljišne površine, pristani, lučke ceste i željeznički kolosijeci te pripadajući željeznički uređaji, vodovodne, kanalizacijske, energetske i komunikacijske mreže, rasvjeta, ograde te druge građevine i uređaji koji po svojoj namjeni omogućavaju bezbjedan prilaz i privez plovila.
- (4) Lučku suprastrukturu čine građevine izgrađene na lučkom području osim građevina iz stava (3) ovog člana (upravne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari i sl.).

Član 135.
(Eksproprijacija)

Izgradnja lučkih građevina u lukama od državnog značaja je u interesu Bosne i Hercegovine, te se u svrhu njihova građenja može neposredno podnijeti zahtjev za ekspoprijaciju u skladu sa odredbama pozitivno pravnih propisa kojim je regulirana ta materija.

Član 136.
(Ulaganje u lučke građevine)

- (1) Svako ulaganje u lučke građevine koje služe za obavljanje lučkih usluga u luci ili pristaništu od državnog značaja, bez obzira na pravni status investitora, kada se vrši u skladu sa srednjoročnim planom razvoja iz člana 117. ovog Zakona, smatra se da se obavlja u interesu i za potrebe Bosne i Hercegovine.
- (2) Za građenje lučkih građevina na vodnom dobru i javnom vodnom dobru primjenjuju se odredbe posebnih propisa o vodama.

Član 137.
(Operativni program građenja i modernizacije)

- (1) Lučka uprava dužna je izraditi prijedlog plana iz člana 117. ovog Zakona u dijelu koji se odnosi na luke iz njene nadležnosti u obliku razvojne studije s procjenom finansijskog i ekonomskog učinka.
- (2) Operativni program građenja i modernizacije lučkih građevina te operativni program održavanja lučkih građevina donosi lučka uprava.

Odjeljak C.
(Upravljanje lukom)

Član 138.
(Upravljanje lukama)

Upravljanje lukama ostvaruje se kontinuiranim i nesmetanim obavljanjem poslova iz člana 139. stava (1) ovog Zakona, radi osiguravanja funkcionalnosti lučkog sistema.

Član 139.
(Poslovi upravljanja lukom)

- (1) Upravljanje lukom obuhvata slijedeće poslove:
 - a) kontrola i evidencija dolazaka i odlazaka plovila, prekrcaja i transporta,
 - b) osiguravanje kontinuiteta obavljanja lučkih djelatnosti,
 - c) prihvata otpada, fekalnih, kaljužnih i zauljenih voda s plovila,
 - d) provođenje reda u luci i nadzor nad obavljanjem lučkih djelatnosti,
 - e) redovno održavanje lučke infrastrukture,
 - f) redovno održavanje akvatorija i objekata sigurnosti plovidbe na lučkom području.
- (2) Upravljanje lukom javna je služba.
- (3) Poslove upravljanja lukom obavlja lučka uprava osim poslova iz stava (1) tačke f) ovog člana.
- (4) Poslove iz stava (1) tačke f) ovog člana obavlja vlasnik akvatorija i objekta sigurnosti plovidbe.
- (5) U privatnim lukama poslove upravljanja lukom iz stava (1) tač. c), d) i e) ovog člana obavlja upravitelj luke.

Član 140.
(Javna ovlaštenja)

- (1) U vezi s obavljanjem poslova upravljanja lukom lučka uprava ima ovim Zakonom propisana javna ovlaštenja koja obuhvataju:
 - a) naplatu lučkih taksi,
 - b) sklapanje ugovora o korištenju luke,
 - c) izdavanje odobrenja za obavljanje lučkih djelatnosti,
 - d) potvrđivanje i objavu lučkih tarifa,
 - e) uvid u poslovnu i finansijsku dokumentaciju lučkih korisnika.
- (2) U okviru javnih ovlaštenja lučka uprava donosi upravne i druge akte te odlučuje o pitanjima od značaja za razvoj luka.

- (3) Protiv upravnih akata iz stava (2) ovog člana može se izjaviti žalba nadležnom ministarstvu.

Odjeljak D.
(Lučke takse)

Član 141.
(Finansiranje službe)

Poslove upravljanja lukom finansiraju se iz lučkih taksi djelatnosti luke.

Član 142.
(Lučke takse)

- (1) Vrste lučkih taksi su:
- a) taksa za upotrebu obale ili pontona,
 - b) ležarina,
 - c) taksa za vez,
 - d) naknada za korištenje luke
- (2) Taksu za upotrebu obale ili pontona plaća plovilo koje koristi luku u svrhu ukrcaja ili iskrcaja tereta ili putnika.
- (3) Ležarinu plaća plovilo koje koristi luku u bilo koju drugu svrhu različitu od one iz stava (2) ovog člana.
- (4) Taksu za vez plaća plovilo koje koristi luku.
- (5) Naknadu za korištenje luke plaća lučki korisnik koji koristi luku na osnovu odobrenja.
- (6) Visinu lučkih taksi određuje lučka uprava.

Član 143.
(Jednakost stranih i domaćih plovila i korisnika)

- (1) Strana i domaća plovila, strani i domaći lučki operateri i korisnici luke, izjednačeni su u pogledu obaveze plaćanja i visine lučkih taksi.
- (2) Izuzetno od stav (1) ovog člana, obaveze plaćanja lučkih taksi oslobođeni subosanskohercegovačka javna i vojna plovila.

Odjeljak E.
(Lučke uprave i lučke djelatnosti)

Član 144.
(Upravljanje lukama)

- (1) Poslove upravljanja lukama i od državnog značaja obavljaju lučke uprave, koje osniva Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva.
- (2) Ukoliko lučka uprava u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, sredstva dobiti moraju se koristiti za razvoj vlastite djelatnosti.

Član 145.
(Lučke djelatnosti)

- (1) Lučke djelatnosti obuhvataju lučke usluge i ostale privredne djelatnosti koje se obavljaju na lučkom području.
- (2) Lučke usluge prema ovom Zakonu jesu:
 - a) nautičke usluge:
 - 1) privez i odvez plovila,
 - 2) remorkaža,
 - b) prihvat i opsluživanje plovila na sidrištu,
 - c) opskrba plovila, posade i putnika, transportne usluge:
 - d) ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj, prijenos i slaganje tereta,
 - e) skladištenje, deponiranje i transportne operacije zavisno o vrsti tereta,
 - f) priprema i objedinjavanje tereta za transport,
 - g) usluge prihvata i otpreme putnika,
 - h) špediterske usluge i lučka agentura,
 - i) pilotaža.
- (3) Ostale privredne djelatnosti uključuju, distribuciju i logistiku tereta, doradu i oplemenjivanje tereta, te industrijske djelatnosti uključujući proizvodnju koje omogućavaju potpunije privredno iskorištenje lučkih kapaciteta.
- (4) Pored djelatnosti iz stava (2) ovog člana u lukama se mogu obavljati i druge djelatnosti koje se uobičajeno obavljaju uz lučke usluge.

Član 146.
(Odobrenje)

Na lučkom području lučki korisnici mogu obavljati lučke djelatnosti na osnovu odobrenja nadležnog organa.

Član 147.
(Lučke tarife)

Lučki operateri obavljaju lučku uslugu uz naknadu čiji se maksimalan iznos utvrđuje u okviru lučkih tarifa za pojedine vrste tereta i pojedine vrste usluga.

Član 148.
(Uvjeti koje moraju udovoljavati luke)

- (1) Luke moraju udovoljavati propisanim uvjetima sigurnosti plovidbe.
- (2) Akvatorij luke ne smije suziti širinu plovnog puta ispod propisanih mjerila.
- (3) Upravitelj luke obavezan je održavati luku, na način da osigura siguran privez plovila.

Član 149.
(Pravilnik o redu u luci)

- (1) U luci je zabranjena svaka djelatnost koja ugrožava sigurnost ljudi ili plovila, zagađuje okoliš kao i svaka druga aktivnost koja je u suprotnosti s propisanim odredbama o redu u luci.
- (2) Ministar donosi pravilnik o redu u luci.

Član 150.
(Jednakost stranih i domaćih plovila)

- (1) Uvjeti korištenja luke otvorene za međunarodni saobraćaj i cijene lučkih usluga za strana i domaća plovila su izjednačena.
- (2) Stav (1) ovog člana primjenjuje se i na zimovnike koji se nalaze na vodnim putevima iz člana 120. ovog Zakona.

Član 151.
(Obraćanje plovila nadležnoj lučkoj kapetaniji)

- (1) Plovilo je obavezno prilikom dolaska u luku, odnosno odlaska iz luke, podnijeti nadležnoj kapetaniji prijavu dolaska najmanje 24 sata prije dolaska najkasnije po isplovljavanju iz prethodne luke, odnosno prijavu odlaska zatim izvadak iz popisa posade i popis putnika.
- (2) Plovilo koje dolazi iz domaće luke ne podnosi u drugoj domaćoj luci izvratke iz popisa posade i popisa putnika za one osobe koje se ne iskrcavaju niti ukrcavaju u toj luci.
- (3) Plovilu koje dolazi iz inozemstva zabranjeno je stupiti u vezu s drugim plovilima ili osobama na obali prije nego što obavi graničnu kontrolu i pribavi odobrenje nadležne kapetanije za slobodan promet s obalom.

Član 152.
(Odgovornost plovila za štetu)

- (1) Plovilo odgovara za štetu koju nanese lučkim građevinama ili okolišu u luci.
- (2) Plovilo ne odgovara za štetu iz stava (1) ovog člana u dijelu u kojem je šteta uzrokovana krivnjom upravitelja luke, odnosno lučkog korisnika ili je uzrokovana stanjem lučkih građevina.
- (3) Pod odgovornošću plovila prema stavu (1) ovog člana podrazumijeva se odgovornost broдача ili vlasnika plovila.

Član 153.
(Rukovanje opasnim materijama)

- (1) Upravitelj luke dužan je, uz prethodnu saglasnost kapetanije i drugih nadležnih tijela, odrediti područje u luci na kojem je dopušteno rukovanje opasnim materijama.
- (2) Upravitelj luke ovlašten je ograničiti količinski ili po vrstama rukovanje opasnim materijama u luci, u skladu sa opremom i prostornim mogućnostima luke.

Član 154.
(Zabrana i izuzeće)

- (1) Zabranjeno je obavljanje lučkih djelatnosti van lučkog područja.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana dozvoljeno je obavljati iskrcaj, prekrcaj ili sličnu radnju van lučkog područja, u svrhu spašavanja ili razloga sigurnosti plovidbe.

Član 155.
(Korištenje javnog vodnog dobra ili vodnog dobra)

Za korištenje javnog vodnog dobra ili vodnog dobra na vodnim putevima iz člana 118. ovog Zakona kao i luka i pristaništa na tim vodnim putevima, potrebna je prethodna saglasnost Ministarstva.

Odjeljak G.
(Pristaništa)

Član 156.
(Namjena pristaništa)

Pristaništa služe za obavljanje manjeg broja lučkih usluga bilo da se koriste za javne potrebe ili za vlastite potrebe korisnika pristaništa te imaju specifičnu namjenu.

Član 157.
(Odgovarajuća primjena Zakona)

Ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano, na pristaništa se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog Zakona koje se odnose na luke.

IX RIJEČNI INFORMACIONI SERVISI

Član 158.
(Obaveza uspostavljanja riječnih informacionih servisa)

Riječni informacioni servisi (u daljem tekstu: RIS) obavezno se uspostavljaju na međunarodnim vodnim putevima te u lukama od međunarodnog značaja.

Član 159.
(Karakteristike RIS-a)

- (1) RIS objedinjuje usluge kojima se osiguravaju nautičke informacije, podaci o saobraćaju i transportu, statističke informacije, informacije za potrebe carinske i policijske službe, informacije o nezgodama te lučke i druge takse.
- (2) RIS mora biti efikasan, proširiv i međusobno usklađen tako da omogućava povezivanje s informatičkim sistemima drugih načina transporta, komercijalnim djelatnostima i upravljačkim sistemima u transportu.

Član 160.
(RIS centar i RIS koordinator)

- (1) RIS-om upravlja RIS koordinator u okviru Ministarstva.
- (2) Operativno upravljanje saobraćajem obavlja se putem regionalnih centara za upravljanje saobraćajem koji se organizuje u okviru lučkih kapetanija.

Član 161.
(Upravljanje RIS-om)

Upravljanje RIS-om podrazumijeva:

- a) osiguravanje relevantnih podataka koji se odnose na plovidbu i planiranje putovanja korisnicima RIS-a u pristupačnom elektronskom obliku,
- b) osiguravanje dostupnosti ENC-a iz člana 124. ovog Zakona svim korisnicima RIS-a,
- c) omogućavanje nadležnim tijelima prijem zahtijevanih podataka putem elektronskih izvještaja s plovila (ERI- Electronic Reporting International). Informacije koje se odnose na prekogranični transport dostavljaju se nadležnim tijelima susjedne zemlje prije dolaska plovila na granični prijelaz, a u skladu sa odgovarajućim međunarodnim sporazumima,
- d) osiguravanje da su saopštenja brodarstvu, podaci o vodostaju (ili najvećem dopuštenom gazu) i izvještaj o ledu dostupni u obliku poruka koje su standardizirane, kodirane i dostupne za preuzimanje. Standardizirane poruke moraju sadržavati najmanje informacije koje se odnose na sigurnost plovidbe pri čemu saopštenja brodarstvu moraju biti dostupna u elektronskom obliku,
- e) nadziranje funkcionalnosti sistema i pojedinih servisa,
- f) administriranje bazom podataka.

Član 162. (Tipsko odobrenje)

- (1) Oprema, uređaji i softver koji se koriste za RIS usluge moraju imati tipsko odobrenje prije početka korištenja, u slučajevima kada je i kako je propisano tehničkim specifikacijama.
- (2) Način organizacije RIS službe, tehničke specifikacije za opremu i usluge, način i nadležnost izdavanja tipskog odobrenja te sve ostalo u vezi upravljanja i administriranja RIS-a uredit će se posebnim propisom ministra.
- (3) Tipska odobrenja iz stava (1) ovog člana koja su izdata od strane ovlaštenih tijela drugih zemalja priznaju se kao da su izdata u Bosni i Hercegovini.

Član 163. (Zaštita ličnih podataka)

- (1) Prikupljanje, obrada i korištenje ličnih podataka i posebnih kategorija ličnih podataka kao što su podaci o zdravlju posade i putnika, a koji su potrebni za rad RIS-a podliježu zaštiti u skladu s posebnim propisima.
- (2) RIS poruke i zapisi moraju se zaštititi od neovlaštene upotrebe i zloupotrebe koja uključuje neovlašteni pristup, izmjenu ili gubitak.

X PRIJEVOZ PUTNIKA I STVARI

Član 164. (Vrste prijevoza)

Prijevoz putnika i stvari unutrašnjim vodnim putevima obavlja se kao komercijalni prijevoz ili kao prijevoz za vlastite potrebe.

Član 165. (Prijevoz između dvije domaće luke)

- (1) Prijevoz vodnim putevima između dvije domaće luke mogu obavljati domaći prijevoznici.
- (2) Ostali prijevoznici mogu obavljati prijevoz između dvije domaće luke samo na osnovu odobrenja Ministarstva.

XI PLOVIDBENE NEZGODE

Odjeljak A. (Sudar plovila)

Član 166. (Područje primjene)

Odredbe ovog Poglavlja Zakona primjenjuju se na svako plovilo bez obzira na njegovu namjenu.

Član 167. (Odgovornost za štetu)

Odredbe ovog Poglavlja Zakona primjenjuju se na odgovornost za štetu koju:

- a) su plovilo, osobe na plovilu ili stvari pretrpjeli zbog sudara plovila,
- b) jedno plovilo prouzrokuje drugom plovilu zbog obavljanja manevra ili propuštanja obavljanja manevra ili zbog nepridržavanja propisa o sigurnosti plovidbe, iako do sudara između plovila nije došlo,
- c) prouzrokuje usidreno ili vezano plovilo, odnosno koja se nanese usidrenom ili vezanom plovilu, prouzrokuje jedan drugom plovila koja plove u sastavu.

Član 168. (Odgovornost srazmjerna krivici)

Ako je šteta prouzročena krivicom dva ili više plovila, svako plovilo odgovara za štetu srazmjerno svojoj krivici.

Ako se obim krivice iz stava (1) ovog člana ne može ustanoviti, njihova se odgovornost za štetu dijeli na jednake dijelove.

Član 169.
(Odgovornost vlasnika plovila i broдача)

- (1) Za štete u slučajevima navedenim u čl. 167. i 168. ovog Zakona odgovara plovilo, odnosno plovila za koja se dokaže da je njihovom krivicom šteta prouzrokovana.
- (2) Pod odgovornošću plovila podrazumijeva se odgovornost vlasnika plovila i broдача.

Član 170.
(Izmakla dobit)

Šteta prouzrokovana sudarom plovila uključuje i izmaklu dobit bez obzira na stepen krivice.

Član 171.
(Smrt ili tjelesna ozljeda)

- (1) Ako je sudarom plovila prouzrokovana smrt ili tjelesna ozljeda osobe, za štetu nastalu smrću ili tjelesnom ozljedom odgovaraju solidarno plovila čijom je krivicom došlo do sudara.
- (2) Plovilo koje je u slučajevima iz stava (1) ovog člana platilo na ime naknade štete više nego što iznosi naknada srazmjerna njegovoj krivici, ima pravo zahtijevati od drugog plovila povrat više plaćenog dijela naknade štete određene srazmjerno njegovoj krivici.
- (3) Plovilo koje, iz razloga koji ne zavise o njemu, ne može naplatiti od drugog plovila ili drugih plovila iznos na koji ima pravo prema stavu (2) ovog člana, može naplatu tog iznosa zahtijevati od ostalih plovila čijom je krivicom šteta nastala, srazmjerno krivici svakog od tih plovila.

Član 172.
(Saopštavanje podataka)

- (1) Zapovjednik plovila dužan je plovilu s kojim se sudarilo plovilo kojim on zapovijeda, ako je moguće, saopštiti ime luke upisa plovila, ime posljednje luke iz koje je isplovio ili ime luke u koju plovi.
- (2) Vlasnik plovila i broдар ne odgovaraju za štetu koja nastane ako zapovjednik plovila ne izvrši obaveze iz stava (1) ovog člana.

Član 173.
(Zastara)

Potraživanje naknade štete prouzrokovane sudarom plovila zastarijeva protekom pet godine od dana sudara.

Član 174.
(Primjena na vojna plovila)

Odredbe ovog Poglavlja zakona, osim člana 172. stav (1) ovog Zakona, primjenjuju se i na vojna plovila.

XII VAĐENJE POTONULIH STVARI

Član 175. (Područje primjene)

Ovo poglavlje Zakona primjenjuje se na vađenje ili uništavanje (u daljem tekstu: vađenje) plovila, zrakoplova, njihovih dijelova i tereta i drugih stvari potonulih ili nasukanih u unutrašnjim vodama i lukama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: potonule stvari), ako se ne radi o njihovom spašavanju.

Član 176. (Vađenje potonule stvari)

- (1) Potonulu stvar može vaditi osoba koja je vlasnik stvari, osim u slučaju iz člana 177. st. (2). i (3). i člana 178. stav (1) ovog Zakona.
- (2) Potonula stvar može se vaditi na osnovu odobrenja nadležne kapetanije.
- (3) U zahtjevu za davanje odobrenja za vađenje potonule stvari mora se navesti naziv potonule stvari, mjesto gdje ona leži, način i sredstva potrebna za vađenje, dokaz o vlasništvu te vrijeme predviđeno za početak i završetak radova na njezinu vađenju.
- (4) U odobrenju za vađenje potonule stvari kapetanija iz stava (2) ovog člana određuje nautičko-tehničke uvjete i rok izvođenja radova.
- (5) Odobrenje za vađenje potonule stvari koja je od vojnog značaja, kapetanija može dati samo uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove odbrane.
- (6) Odobrenje za vađenje stvari koje imaju ili se može pretpostaviti da imaju obilježja kulturnog dobra daje kapetanija uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove kulture.
- (7) O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju potonule stvari, vlasnik je dužan, bez odgađanja obavijestiti kapetaniju koja je izdala odobrenje.

Član 177. (Vađenje potonule stvari koja predstavlja opasnost za plovidbu)

- (1) Ako potonula stvar leži na takvom mjestu da predstavlja ili može predstavljati opasnost za plovidbu ili iskorištavanje prirodnih bogatstava vodnog dobra ili zagađenje ili može zagaditi okoliš, nadležni inspektor unutrašnje plovidbe (u daljem tekstu: inspektor) rješenjem će narediti vlasniku da u primjerenom roku izvadi potonulu stvar.
- (2) Ako vlasnik ne postupi prema rješenju iz stava (1) ovog člana, inspekcija će na trošak i rizik vlasnika, povjeriti vađenje potonule stvari domaćoj pravnoj ili fizičkoj osobi.
- (3) Ako potonula stvar predstavlja direktnu opasnost ili smetnju za plovidbu, inspektor može i bez donošenja prethodnog rješenja iz stava (1) ovog člana postupiti prema stavu (2) ovog člana.
- (4) Žalba protiv rješenja iz st. (1), (2) i (3) ovog člana ne zadržava izvršenje rješenja, a podnosi se ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
- (5) Rješenje iz stava (1) ovog člana kojim se naređuje vađenje potonule stvari koja je u vlasništvu strane osobe dostavlja se ministarstvu vanjskih poslove.

Član 178.

(Povjeravanje kapetaniji vađenja potonule stvari)

- (1) Ako potonula stvar predstavlja direktnu opasnost ili smetnju za plovidbu, a nadležnoj kapetaniji je vlasnik nepoznat ili kad je vlasnik poznat, ali se utvrdi da on ne namjerava vaditi potonulu stvar, ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari povjerit će se na izvršenje inspekciji.
- (2) Smatra se da vlasnik ne namjerava preduzeti vađenje potonule stvari, odnosno da je prekinuo ili napustio vađenje ako u roku od 30 dana od dana kad je stvar potonula ne dostavi izjavu da namjerava vaditi potonulu stvar ili ako u roku od 30 dana od dobijanja odobrenja ne započne vađenje, odnosno ako ne nastavi radove na vađenju potonule stvari koje je prekinuo ili napustio bez opravdanog razloga.

Član 179.

(Troškovi vađenja potonule stvari)

- (1) Troškove vađenja potonule stvari snosi vlasnik.
- (2) U slučaju da je vlasnik potonule stvari nepoznat, sredstva za vađenje potonule stvari i troškovi njezinog daljeg čuvanja osiguravaju se iz budžetu nadležnog ministarstva entiteta i BD BiH.
- (3) Ako vlasnik postane poznat, dužan je nadoknaditi sredstva iz stava (2) ovog člana uplatom u korist budžeta nadležnog ministarstva entiteta i BD BiH.

Član 180.

(Odgovornost za štetu prouzrokovanu vađenjem potonule stvari)

- (1) Izvođač radova koji obavlja vađenje potonule stvari na osnovu rješenja nadležne kapetanije prema čl. 175. i 176. ovog Zakona ili na osnovu ugovora sklopljenog s vlasnikom potonule stvari, ako tim ugovorom nije ugovoreno drukčije, odgovara za štetu koju prouzrokuje svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbjeći niti uz dužnu pažnju.
- (2) Za štetu prouzrokovanu vađenjem potonulih stvari osim slučajeva navedenih u stavu (1) ovog člana izvođač radova odgovara ako ne dokaže da je šteta nastala krivicom vlasnika ili osobe za koju on odgovara.

XIII KAPETANIJE I INSPEKCIJSKI NADZOR

Odjeljak A.
(Kapetanije)

Član 181.

(Djelokrug rada kapetanija)

- (1) Kapetanije su organizacione jedinice Ministarstva.
- (2) U okviru kapetanija obavljaju se slijedeći poslovi :
 - a) nadzora sigurnosti plovidbe,
 - b) ograničavanja plovidbe odnosno propisuje posebne uvjete plovidbe u cilju zaštite ljudskih života, obala, okoliša i drugih dobara,

- c) uklonjanja oštećenih i/ili potopljenih plovila koja ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili predstavljaju opasnost od zagađenja,
- d) davanja odobrenje za boravak domaćeg plovila u raspremi,
- e) utvrđivanja sposobnosti splavova tipa Tara i Drina za plovidbu,
- f) izdavanje upisnog lista plovila,
- g) zamjene upisnog lista za plovila koje je upisala u upisnik plovila,
- h) izdavanja privremenog upisnog lista,
- i) vođenja upisnika plutajućih objekata,
- j) određivanja oznake čamca prilikom upisa,
- k) brisanja broda iz upisnika,
- l) izdavanja potvrda o stanju upisa u upisniku brodova,
- m) pprijenosa isprava koje se čuvaju u zbirci isprava,
- n) donošenja rješenje o prvom upisu, rješenja o upisu u list A, list B i list C uložka glavne knjige upisnika plovila, kao i rješenje o brisanju plovila iz upisnika plovila,
- o) organiziranja i vođenja popisa objekata sigurnosti plovidbe i vrši usaglašavanje s katastrom vodnih građevina,
- p) organiziranja operativnog upravljanja saobraćajem putem regionalnih centara za upravljanje saobraćajem uspostavljenim u okviru kapetanija, davanja odobrenje za vađenje potonule stvari,
- r) kao i drugi upravne poslove koji su im ovim Zakonom ili drugim propisima stavljeni u nadležnost kapetanije.

Član 182.
(Kapetanije)

- (1) Poslove iz člana 181. ovog Zakona obavljaju kapetanije čije će sjedište utvrditi Vijeće ministara BiH.
- (2) Za obavljanje poslova iz stava (1) ovog člana kapetanije koriste službena plovila i vozila.

Član 183.
(Ispostave)

- (1) Kapetanijemogu imati ispostave van svog sjedišta.
- (2) Ispostava kapetanije osniva se za udaljenija područja s težim uvjetima plovidbe ili u mjestima od većega prometnog, turističkog ili privrednog značaja.
- (3) Odluku o osnivanju i ukidanju ispostave kapetanije donosi Ministarstvo.
- (4) Radom ispostave upravlja kapetan unutrašnje plovidbe.

Član 184.
(Službeno osoblje i službena odjeća)

- (1) Radom kapetanije i njezinih ispostava upravlja lučki kapetan.
- (2) Svi službenici kapetanije i ispostava moraju ispunjavati propisane stručne uvjete i za vrijeme obavljanja službe moraju nositi propisanu službenu odjeću i propisane oznake.
- (3) Uvjete koje moraju ispunjavati osobe iz stava (2) ovog člana, izgled službene odjeće, oznake i obilježja službenih vozila i plovila donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva uz prethodnu saglasnost nadležnih tijela entiteta i BD BiH.

Odjeljak B.

(Inspekcijski nadzor)

Član 185.
(Osobe koje mogu obavljati inspekcijski nadzor)

- (1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa iz područja sigurnosti plovidbe na unutrašnjim vodama i zaštite voda od zagađenja sa plovila donesenih na osnovu ovog Zakona obavljaju inspektori sigurnosti unutarnje plovidbe Ministarstva.
- (2) Poslove inspekcije sigurnosti plovidbe u posebnim situacijama mogu obavljati i drugi državni službenik Ministarstva koji ima odgovarajuću stručnu spremu da izvrši određene poslove inspekcijskog nadzora i
- (3) Način i postupke obavljanja inspekcijskog nadzora, stručnu spremu, posebne ispite i ostale posebne uvjete koje mora ispunjavati inspektor, kao i obrazac iskaznice inspektora uređuje se pravilnikom kojeg donosi Ministar.
- (4) Inspektor za vrijeme obavljanja službe mora nositi i iskaznicu.

Član 186.
(Inspekcijski poslovi)

Inspekcijski poslovi koji se odnose na obavljanje nadzora nad provođenjem ovog Zakona obuhvataju naročito obavljanje inspekcijskog nadzora nad:

- a) plovilima u pogledu njihove sposobnosti za plovidbu,
- b) lukama,
- c) održavanjem vodnog puta i objekata sigurnosti plovidbe,
- d) gradnjom na vodnom putu u pogledu utjecaja na sigurnosti plovidbe,
- e) prijevozom putnika i stvari u pogledu zaštite ljudskih života i imovine,
- f) zaštitom od zagađenja s plovila.

Član 187.
(Nadzor nad sposobnošću plovila za plovidbu)

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad sposobnošću plovila za plovidbu prema članu 183. tačka a) ovog Zakona provjerava se:

- a) ima li plovilo važeće isprave i knjige,
- b) jesu li na plovilu od dana izdavanja, odnosno potvrđivanja isprava izdatih na osnovu tehničkog nadzora plovila nastale takve bitne promjene zbog kojih je očito da plovilo u takvom stanju nije sposobno ploviti bez opasnosti za osobe, stvari na njemu i okoliš,
- c) udovoljava li plovilo uvjetima iz člana 23. ovog Zakona.

Član 188.
(Inspekcijske mjere koje se odnose na plovila)

- (1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz člana 186. tačka a) ovog Zakona utvrde nedostaci plovila u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu, naredit će se zapovjedniku da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.
- (2) Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku ili ako su utvrđeni nedostaci takve prirode da predstavljaju očitu opasnost za sigurnost plovila, osoba i tereta na njemu te okoliša, zabranit će se plovilu dalja plovidba dok se navedeni nedostaci ne otklone.

- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, inspektor može odobriti plovidbu do prve luke ili mjesta gdje će plovilo biti pregledano ili popravljeno ako je to opravdano iz sigurnosnih razloga.
- (4) Ako zapovjednik ne postupi po nalogu inspektora iz stava (2) ovog člana, inspektor će plovilu zabraniti plovidbu, odnosno upotrebu.

Član 189.
(Odobrenje za boravak u raspremi)

Ako inspektor utvrdi da plovilo boravi u raspremi bez odobrenja nadležne kapetanije ili Vijeće ministara BiH za strane brodare, naredit će vlasniku da u određenom roku pribavi odobrenje za boravak u raspremi a ako to ne učini inspektor će o trošku brodarka ukloniti brod iz raspreme.

Član 190.
(Inspeksijske mjere koje se odnose na luke)

- (1) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora iz člana 186. tačka b) ovog Zakona utvrdi da je stanje luka, sidrišta i zimovnika takvo da predstavlja opasnost za sigurnost plovidbe, ljudi, stvari ili okoliša, naredit će upravitelju luke da, u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u određenom roku, preduzme odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove.
- (2) Ako mjere i radovi iz stava (1) ovog člana ne budu izvršeni u određenom roku, inspektor sigurnosti plovidbe zabranit će pristajanje, sidrenje, upotrebu obale, odnosno ograničiti ili zabraniti plovidbu u lučkom akvatoriju.

Član 191.
(Inspeksijske mjere koje se odnose na vodne puteve)

- (1) Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora iz člana 186. tačka d) ovog Zakona utvrdi da je stanje vodnog puta i objekata sigurnosti plovidbe takvo da ugrožava sigurnost plovidbe, naredit će se da vodni put i objekte sigurnosti plovidbe dovede u stanje za sigurnu plovidbu te će se privremeno ograničiti ili zabraniti plovidba.
- (2) Inspektor može narediti interventne radove održavanja vodnog puta dok traje ugroženost sigurnosti plovidbe na plovnim putevima.

Član 192.
(Inspeksijske mjere koje se odnose na izgradnju objekata i druge radove)

- (1) Ako inspektor utvrdi da se izgradnja objekata, održavanje vodnih građevina, kao i ostali radovi (vađenje pijeska i šljunka) koji se izvode na način da ugrožavaju sigurnost plovidbe, naredit će izvođaču radova privremenu obustavu daljih radova, a po potrebi uklanjanje materijala koji ugrožava sigurnost plovidbe.
- (2) Pod objektima koji ugrožavaju sigurnost plovidbe smatraju se i objekti za čiju izgradnju nije data saobraćajna saglasnost kapetanije.
- (3) Pod pojmom ugrožavanja sigurnosti plovidbe smatra se naročito izvođenje radova kojima se mijenja dubina, konfiguracije obale, otežava ili onemogućava pristajanje i sidrenje plovila i slično, protivno ili bez saobraćajne saglasnosti kapetanije.

- (4) U slučaju preduzimanja mjera iz stava (1) ovog člana inspektor će na licu mjesta narediti zatvaranje gradilišta, odnosno obustavu radova i o tome izvijestiti nadležne inspekcije (vodoprivrednu, građevinsku i dr.)

Član 193.

(Inspeksijske mjere koje se odnose na zapovjednika i članove posade plovila)

- (1) Ako inspektor utvrdi da zapovjednik plovila nema odgovarajuću stručnu osposobljenost ili nema važeće isprave o ukrcaju, zabranit će plovidbu.
- (2) Ako inspektor utvrdi da član posade nema odgovarajuću stručnu osposobljenost ili nema važeće isprave o ukrcaju, naredit će zapovjedniku plovila da iskrca tog člana posade.

Član 194.

(Inspeksijske mjere koje se odnose na uvjete prijevoza)

Ako inspektor utvrdi da je na plovilo, ukrcan veći broj osoba ili veća količina tereta nego što je dozvoljeno, ili je teret smješten tako da ugrožava sigurnost plovila ili osoba na njemu, zabranit će plovidbu dok se nedostatak ne ukloni.

Član 195.

(Pravo i dužnost inspektora)

- (1) Kada inspektor utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, čije je provođenje ovlašten nadzirati, ima pravo i dužnost:
- narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u određenom roku,
 - izdati prekršajni nalog, ako je prekršaj utvrdio neposrednim opažanjem,
 - pokrenuti prekršajni postupak zbog počinjenog prekršaja,
 - podnijeti krivičnu prijavu zbog počinjenoga krivičnog djela i
 - preduzeti i druge mjere i radnje za koje je ovlašten drugim propisima.
- (2) Kada inspektor utvrdi povredu propisa i drugih akata van svoje nadležnosti, dužan je o tome bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo.
- (3) Inspektor je dužan voditi evidenciju o preduzetim mjerama.
- (4) Inspektori u svom radu primjenjuju odgovarajuće odredbe pozitivno pravnih propisa kojima je reguliran njihov postupanje.

Član 196.

(Naređenje o uklanjanju plovila)

Kada inspektor utvrdi da plovilo koje je brisano iz upisnika plovila nije uklonjeno s unutrašnjih voda, naredit će vlasniku plovila da isto odmah ukloni, a ukoliko odbije isto će se ukloniti o trošku vlasnika.

Član 197.

(Pravo privremenog oduzimanja ličnih i drugih isprava)

- (1) Inspektor može stranom državljaninu izreći mjeru privremenog oduzimanja pasoša, odnosno druge isprave koja služi kao zamjena za putnu ispravu, u trajanju ne dužem od osam dana radi osiguranja prisustva u prekršajnom postupku, odnosno radi osiguranja izvršenja izrečene kazne.

- (2) Inspektor može zapovjedniku plovila ili članu posade plovila izreći mjeru privremenog oduzimanja svjedodžbe o sposobnosti za plovidbu, broderske knjižice/dozvole za ukrcaj, svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti, uvjerenja o osposobljenosti za voditelja čamca i dozvole za plovidbu čamca u trajanju ne dužem od osam dana.
- (3) Za vrijeme trajanja mjere opreza iz stava (2) ovog člana zapovjednik plovila ili član posade ne smije upravljati plovilom.

XIV PLOVIDBENI PREKRŠAJI

Član 198. (Plovidbeni prekršaj)

- (1) Plovidbeni prekršaj je povreda propisa kojima se uređuju odnosi u unutrašnjoj plovidbi, lukama, plovilima bosanskohercegovačke državne pripadnosti, u vezi sa sigurnošću plovidbe i zaštite ljudskih života i okoliša te plovidbom na unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine.
- (2) Postupak po plovidbenim prekršajima vodi se u skladu sa pozitivno pravnim propisima kojim se uređuje ova materija.
- (3) Kaznene odredbe ovog Zakona primjenjuju se na sve počiniocce plovidbenih prekršaja odnosno na sva plovila koja plove ili se nalaze na unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine.

Član 199.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 25.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
 - a) ne postupa u skladu s naredbama i odlukama kapetanije kojima se ograničava plovidba ili propisuju posebni uvjeti plovidbe (član 6. stav (3)),
 - b) s plovila izbacila, izlije ili ispusti predmete i materije koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe, živote i zdravlje ljudi ili zagaditi okoliš (član 12.),
 - c) postavi plutajući objekt na unutrašnjim vodama bez lokacijske dozvole ili protivno lokacijskoj saglasnosti i dokumentima izdatim prema posebnom propisu o vodama (član 52.),
 - d) ne održava luku na način da osigurava bezbjedan privez plovila (član 148. stav (3)),
 - e) vadi potonulu stvar bez odobrenja nadležne kapetanije ili ako o početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova bez odgađanja ne obavijesti kapetaniju koja je izdala odobrenje (član 176. st. (2) i (6)),
 - f) ne preduzme ili ne preduzme u određenom roku odgovarajuće mjere ili ne obavi potrebne radove koje je naredila inspekcija sigurnosti plovidbe (čl. 177. i 178.).
- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 20.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana pojedinac koji obavlja samostalnu poslovnu djelatnost.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stava (1) ovog člana.

Član 200.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 35.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
- po nalogu nadležne lučke kapetanije, odnosno inspektora sigurnosti plovidbe ne ukloni s unutrašnjih voda oštećeno, nasukano ili potopljeno plovilo (član 16. stav (4) i član 177.),
 - uspostavi međunarodni skelski prijelaz bez odobrenja Ministarstva (član 19. stav (3));
 - se utvrdi da plovilo nije sposobno za plovidbu (čl. 22.,46. i 52.)
 - ne podnese zahtjev za ponovno baždarenje plovila (član 31.),
 - u roku koji mu je odredila nadležna lučka kapetanija ne postavi propisana svjetla i znakove ili ih ne održava u ispravnom stanju (član 125. stav (1));
 - pružanje lučkih usluga naplaćuje iznad naknade utvrđene tarifom (član 147.),
 - u luci obavlja djelatnost koja ugrožava sigurnost ljudi ili plovila, zagađuje okoliš, odnosno obavlja druge aktivnosti protivno propisanom redu u luci (član 149. stav (1)),
 - ne odredi područje u luci na kojem je dopušteno rukovanje opasnim materijama iz člana 153. stav (1) ovog Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 3000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz
- (4) stava (1) ovog člana pojedinac koji obavlja samostalnu poslovnu djelatnost.

Član 201.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 40.000,00 KM kaznit će se za prekršaj brodar ako:
- plovilo boravi u raspremi bez odobrenja kapetanije (član 17.),
 - ne održava plovilo i njegovu opremu u skladu sa članom 26. ovog Zakona,
 - kao zapovjednika ukrca osobu koja nema brodersku knjižicu, i/ili nema odgovarajuću stručnu osposobljenost (čl. 60. stav (1) i 67.),
 - u zakonskom roku ne podnese zahtjev za brisanje plovila (član 102. stav (3)),
 - ne pribavi propisane svjedodžbe iz člana 32. ovog Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Član 202.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM kaznit će se za prekršaj zapovjednik plovila ako:
- ne dojaviti nadležnoj kapetaniji svaku promjenu na vodnom putu i objektima sigurnosti plovidbe koja utječe na sigurnost plovidbe (član 6. stav (2)),
 - strano plovilo plovi vodnim putevima iz člana 118. ovog Zakona bez odobrenja nadležne kapetanije (član 11. stav (1)),
 - protivno članu 20. ovog Zakona plovilom koje nije putničko prijevozi putnike,
 - na zahtjev ovlaštenih tijela ne pokaže isprave i knjige plovila (član 32.),
 - plovilo nema minimalni broj članova posade s određenom stručnom osposobljenošću (član 59. stav (2)),

- f) upravlja plovilom ili se u toku obavljanja dužnosti nalazi u stanju opijenosti, ili mu je radna sposobnost umanjena radi umora ili bilo kojega drugog razloga (član 62.),
- g) ne brine o opskrbi plovila, vođenju dokumentacije, održavanju i ispravnosti trupa, motora, uređaja i opreme, sigurnosti uređaja za ukrcaj i iskrcaj putnika, pravilnom ukrcaju, slaganju, prijevozu i iskrcaju tereta, pravilnom ukrcaju, smještaju i iskrcaju putnika te obavljanju svih ostalih poslova vezanih uz plovidbu (član 75.),
- h) za vrijeme plovidbe nije na plovilu ili ako osobno ne rukovodi plovilom kad god to zahtijeva sigurnost plovila (član 75. stav (1) i član 76. stav (2)),
- i) u slučaju nastupanja događaja koji plovilo ili osobe na njemu dovedu u opasnost ne preduzme sve mjere za spašavanje i otklanjanje opasnosti za spašavanje osoba, plovila i stvari na plovilu te za zaštitu okoliša (član 77. stav (1)),
- j) vanrednom događaju koji ugrožava sigurnost plovidbe, plovila, putnika i drugih osoba ili prijeti oštećenju stvari na plovilu ili ako je primijetio zagađenjem uljem ili drugim opasnim materijama, odmah radiovezom ili nakon dolaska u prvu luku ne obavijesti i ne podnese izvještaj kapetaniji zajedno s izvodom iz broskog dnevnika (član 79. st. (1) i (2)),
- k) ne preduzme ili ne preduzme u određenom roku odgovarajuće mjere koje mu je rješenjem naredila inspekcija sigurnosti plovidbe (čl. 190., 195., i 199.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 KM kaznit će se član posade plovila za prekršaj iz stava (1) tč. 4) i 6) ovog člana.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana tačka d) i f) prema osobi koja upravlja čamcem može se primijeniti zaštitna mjera oduzimanja uvjerenja o osposobljenosti za voditelja čamca.

(4) Zaštitna mjera iz stava (3) ovog člana ne može se primijeniti u trajanju kraćem od jednog mjeseca ni dužem od jedne godine.

Član 203.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj zapovjednik plovila ako:

- a) na plovilu nema osobne isprave, odnosno bilo koje isprave i knjige iz člana 37. ovog Zakona i/ili ako se u knjige ne unose podaci propisani ovim Zakonom i pravilnikom iz člana 37. ovog Zakona (čl. 32., 48. i 52.),
- b) ukrca na plovilo kao člana posade osobu koja nema brodersku knjižicu, odnosno dozvolu za ukrcaj, ili ako rasporedi za obavljanje poslova na plovilu osobu koja nije stručno osposobljena za obavljanje dodijeljenih poslova (čl. 60. i 67.),
- c) o bilo kojem vanrednom događaju koji ugrožava sigurnost plovidbe na koju naiđe, radiovezom ne pošalje obavještenje najbližoj kapetaniji (član 79.),
- d) krivičnom djelu počinjenom na plovilu, dok se ono nalazi u inozemstvu, ne podnese izvještaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine u državi u čiju prvu luku plovilo uplovi ili ako s osumnjičenim za krivično djelo ne postupi prema uputstvima diplomatskog ili konzularnog predstavništva (član 83. stav (3)),
- e) samovoljnom napuštanjem člana posade plovila ne sastavi zapisnik i ne preda lične stvari i isprave tijelu unutrašnjih poslova u prvoj domaćoj luci (član 84.),

- f) plovilo koje je steklo bosnskohercegovačku državnu pripadnost te pravo i obavezu vijenja zastave Bosne i Hercegovine to ne čini, odnosno ako to čini na način protivan propisu iz člana 92. stav (4) ovog Zakona,
 - g) plovilo nema ime ili oznaku, ne nosi ime luke upisa (član 97.),
 - h) plovilo prilikom dolaska, odnosno odlaska iz luke ne podnese nadležnoj kapetaniji prijavu dolaska odnosno prijavu odlaska, izvod iz popisa posade i popis putnika (član 151. stav (1)),
 - i) plovilo koje dolazi iz inozemstva stupa u vezu s drugim plovilima ili osobama na obali prije nego što obavi graničnu kontrolu i pribavi odobrenje za slobodan promet s obalom od nadležne kapetanije (član 151. stav (3)),
 - j) plovilo s kojim se sudarilo plovilo kojim zapovijeda ne saopći, iako je to mogao, ime luke upisa, ime posljednje luke iz koje je isplovio ili ime luke u koju plovi (član 172.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.500,00 KM kaznit će se osoba koja upravlja čamcem za prekršaj iz stava (1) tačka 1), 7) i 8) ovog člana.

Član 204.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 KM kaznit će se član posade plovila ako ne obavlja poslove na plovilu u skladu sa svojim dužnostima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona (član 65).

Član 205.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 600,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi protivno članu 10. ovog Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Član 206.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
 - a) ne izvadi potonulu stvar u roku koji mu je odredila nadležna lučka kapetanija (član 176. stav (4)).
 - b) bez odobrenja nadležne lučke kapetanije vadi potonulu stvar koja je od vojnog značaja ili vadi stvar koja ima ili se može pretpostaviti da ima obilježja kulturnog dobra (član 177. stav (5). i (6)),
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Član 207.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
 - a) na lučkom području obavlja lučke djelatnosti bez odobrenja lučke uprave ili nastavi s obavljanjem lučke djelatnosti nakon što mu je ukinuto odobrenje (član 146.),
 - b) obavlja lučke djelatnosti van lučkog područja (član 145.).

- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana pojedinac obavljajući samostalnu poslovnu djelatnost.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 6.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Član 208.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 KM kaznit će se zapovjednik plovila ili član posade ako upravlja plovilom za vrijeme trajanja mjere opreza oduzimanja putnih i drugih isprava.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 KM kaznit će se osoba prema kojoj je primijenjena zaštitna mjera oduzimanja uvjerenja o osposobljenosti za vođenje čamca ako upravlja čamcem za vrijeme trajanja zaštitne mjere.

Član 209.

Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 KM kaznit će se zapovjednik plovila ili član posade ako odbije podvrgnuti se ispitivanju ili ljekarskom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili urina (član 62. stav (5)).

XV PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 210.

(Akti koje donosi Vijeće ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH će u roku od šest mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti odluke kojima će urediti osnivanje lučke uprave iz člana 144. ovog Zakona.
- (2) Vijeće ministara BiH će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti uredbe kojima će urediti:
 - a) uvjeti za otvaranje i tijela nadležna za određivanje lučkog područja, i druga pitanja vezana za otvaranje i rad luka iz člana 130. stav (1) ovog Zakona
 - b) uvjeti kojima moraju udovoljavati luke otvorene za međunarodni saobraćaj kao i uvjeti za sigurnosti plovidbe u takvim lukama (član 132.),
 - c) lučko područje za luku od državnog značaja u skladu s dokumentima prostornog uređenja i planskim osnovama za upravljanje vodama (član 133. stav (2)),
- (3) Vijeće ministara BiH će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise o načinu i uvjetima plovidbe i boravka stranih plovila na unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine (član 11. stav (2)).

Član 211.

(Podzakonski akti koje donosi Ministar)

- (1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti pravilnike o:

- a) postupku spašavanja osoba i plovila u slučaju nesreće na unutrašnjim vodama i postupak intervencije u slučaju opasnosti od zagađenja s plovila (član 8.),
 - b) postupku istrage pomorskih nezgoda (član 9. stav (2)),
 - c) preuzimanju otpadaka i tereta sa brodova (član 13. stav (3)),
 - d) tehničkim uvjetima za brodove unutarnje plovidbe (član 32. stav (5)),
 - e) ispravama i knjigama plovila (član 44.),
 - f) čamcima (član 51.)
 - g) tehničkim pravilima za statutarnu certifikaciju čamaca (član 53.),
 - h) stručnom osposobljavanju lica za upravljanje čamcem (član 56.),
 - i) broju članova posade, o radnom vremenu članova posade kao i o vremenu potrebnom za odmor osoblja na brodskoj straži (član 59.),
 - j) uvjetima za stjecanje stručne osposobljenosti članova posade plovil (član 60. stav (2)),
 - k) načinu vijenja zastave i isticanja znakova na plovilima (član 92. stav (4)),
 - l) načinu dodjeljivanja imena, oznake i jedinstvenog identifikacijskog broja plovila (član 93. stav (2)),
 - m) sadržaju i načinu vođenja upisnika plovila, upisnika plovila u gradnji, vođenja postupaka EOP upisa (član 116.),
 - n) o preuzimanju Kodeksa europskih unutrašnjih vodnih puteva (član 120.)
 - o) tehničkom održavanju vodnih puteva i građevina na vodnom putu (član 123.)
 - p) redu u luci (član 149.),
 - q) načinu organizacije RIS službe, specifikaciji opreme i usluga, načinu i nadležnosti izdavanja tipskog odobrenja te svega drugoga u vezi upravljanja i administriranja RIS-a (član 162. stav (2))
 - r) uvjetima koje moraju ispunjavati osobe iz člana 177. stav (2) ovog Zakona, službenoj odjeći, oznakama i obilježjima službenih vozila i plovila (član 184. stav (3)),
 - s) načinu i postupcima obavljanja inspeksijskog nadzora, stručnoj spremi, posebnim ispitima i ostalim posebnim uvjetima koje mora ispunjavati inspektor sigurnosti plovidbe, kao i obrascu iskaznice i značke inspektora sigurnosti plovidbe (član 185. stav (3)).
- (2) Ministar će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti mjerila za razvrstavanje luka (član 129.).
- (3) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti odluka o razvrstavanju vodnih puteva prema mjerilima plovnosti (član 120.).
- (4) Ministar će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propise o pravilima plovidbe kojima se uređuje sigurna plovidba (član 10. stav (3)).

Član 212.

(Podzakonski akti koje donosi ministar nadležan za civilne poslove)

Ministar nadležan za civilne poslove u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donosi pravilnik o utvrđivanju tjelesne i duševne sposobnosti člana posade i popis ovlaštenih zdravstvenih ustanova za te preglede (član 64.).

Član 213.

(RIS centar)

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz člana 162. stav (2) ovog Zakona osnovat će se RIS centar.

Član 214.
(Određivanje lučkih taksi)

Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog propisa donosi lučke tarife iz člana 147. ovog Zakona na osnovu kojih se određuje visina lučkih taksi.

Član 215.
(Uklanjanje plovila s unutrašnjih voda)

Plovila povučena iz plovidbe, odnosno brisana ili neupisana u odgovarajući upisnik moraju se ukloniti s unutrašnjih voda u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona (član 16. st. (2) i (3)).

Član 216.
(Nadzor)

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu njega, kao i nadzor nad radom lučkih uprava u obavljanju njihovih javnih ovlaštenja obavlja Ministarstvo.

Član 217.
(Prijelazna odredba)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni list SFRJ" br. 22/77, 13/82, 30/85, 80/89 i 29/90), Zakona o unutrašnjoj i pomorskoj plovidbi ("Službeni list SR BIH br. 10/84, 36/87, 33/89 i 22/90), Zakona o organiziranju i funkcioniranju, cestovnog, željezničkog, riječnog i pomorskog i zračnog saobraćaja ("Službeni list R BIH", broj 13/94), Uredbe o preuzimanju zakona („Narodni list HR HB“, broj 25/94) i svih drugih propisa koji su regulirali ovu oblast, u dijelu koji se odnosi na plovidbu unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine.
- (2) Slučajevi, odnosno postupci koji do dana stupanja na snagu ovog Zakona nisu pravomosnažno okončani završit će se po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme donošenja.
- (3) Do stupanja na snagu pravilnika iz ovog zakona primjenjivati će se Pravilnik o nazivima i uslovima za sticanje naziva i ispravama članova posada brodova unutarnje plovidbe SFRJ NN SFRJ 32/82, 30/83 i 30/87, Pravilnik o spravama i opremi plovila unutrašnje plovidbe NN SFRJ 10/71 i Pravilnik o plovidbi unutrašnjim plovim putevima NN 52/81 i 33/86, donošeni na osnovu Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi.

Član 218.
(Završna odredba)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDNACRTA ZAKONA O PLOVIDBI UNUTRAŠNJIM PLOVNIM PUTEVIMA

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine kojim je propisano da su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine uspostavljanje i rad zajedničkih i međunarodnih komunikacija. Iz navedenog proizilazi da su Bosna i Hercegovina i njene institucije nadležne i za uređenje plovidbe na unutarnjim plovnim putevima, na kojima važi međunarodni režim plovidbe.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Bosna i Hercegovina kao suverena država, između ostalog, treba imati propise kojima se uređuje plovidba na unutrašnjim plovnim putevima na kojima važi međunarodni režim plovidbe. Do sada je ova materija bila uređena Zakonom bivše SFRJ koji je Uredbom iz 1992. godine preuzet kao Zakon Bosne i Hercegovine. Budući da isti ne odgovara aktuelnoj situaciji u pogledu državnog uređenja, organizacije organa uprave i vlasničkih odnosa, ukazala se potreba za donošenjem sasvim novog zakona kojim će se plovidba urediti primjereno stvarnom stanju i potrebama države.

Zakon na državnom nivou riješit će pitanja u pogledu infrastrukture i transporta, razvoja plovidbe i integralnog upravljanja i koordiniranja aktivnosti oko obnove i razvoja plovnog puta. Uspostavljanje pravnog, institucionalnog i operativnog mehanizma značajno je u kontekstu usaglašavanja metodologija pri izradi pravila vezanih za plovidbu i donošenje mjera za unapređenje sistema u skladu sa direktivama EU, uslovima globalizacije i širenja Europske unije. Potreba donošenja Zakona postoje radi zadovoljenja poraslih transportnih potreba, oživljavanja i integracije svih vidova transporta, povezujući Centralnu i Srednju Europu sa Crnim morem u efikasnu transportnu vezu sa glavnim europskim koridorima, te pravce sjever-jug sa Sredozemljem.

U 2003. godini Bosna i Hercegovina je ratificirala Okvirni sporazum o slivu rijeke Save i protokol o režimu plovidbe („Službeni glasnik BiH“, broj 8/03), izmjene ratificirane u 2004. godini („Službeni glasnik BiH“, broj 10/04). U 2006. godini Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Republike Hrvatske potpisale su Ugovor o plovidbi plovnim putevima unutrašnjih voda i njihovom obilježavanju i održavanju („Službeni glasnik BiH“, broj 13/06), a Vijeće ministara Bosne i Hercegovine imenovalo je predstavnike Bosne i Hercegovine u Međudržavnu komisiju za praćenje provođenja i primjene Ugovora o plovidbi plovnim putevima unutrašnjih voda i njihovom obilježavanju i održavanju („Službeni glasnik BiH“, br.

2/06 i 40/06). Rijeka Sava u transportnoj politici Europske unije definirana je kao transnacionalna osa i da je prirodno dio transnacionalne ose Dunav.

Od septembra 2006. godine, odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Luka Brčko ima status međunarodne luke, otvorene za međunarodni saobraćaj što još više ističe potrebu reguliranje ove materije na nivou Bosne i Hercegovine.

Obzirom na postojeće uslove u kojima se plovidba odvija, postavljanjem prioriternih pravnih okvira unaprijedili bi se uslovi za bezbjedno odvijanje plovidbe, na unutrašnjim i pomorskim plovnim putevima koji pripadaju Bosni i Hercegovini, a na kojima važi međunarodni režim plovidbe. Unutarnja plovidba, u poređenju sa ostalim vidovima unutarnjeg transporta, ima privredne i ekološke prednosti, te daje mogućnost smanjenja troškova i negativnih utjecaja na okoliš unutarnjeg transporta, kao cjeline. Predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, 2007. godine potpisao je izjavu o pristupanju Bosne i Hercegovine Europskom ugovoru o glavnim unutrašnjim plovnim putevima od međunarodnog značaja (AGN Ugovor) što nas obavezuje na poštivanje njenih odredaba, odnosno utvrđivanje mreže plovnih puteva i luka, prilagođavanje osnovnim tehničkim načelima kao preduslov za zadovoljavajuće navigacijske uvjete i tehnologije unutarnje plovidbe i uređenja plovnog puta rijeke Save.

Bosna i Hercegovina je potpisnica međunarodnih akata iz ove oblasti (uglavnom sukcesijom ili kasnijim pristupom) i nema zakon i propis kojim se dodjeljuje nacionalnost brodovima, izdaje relevantna dokumentacija kojom bi se brodovi ovlastili da plove pod zastavom Bosne i Hercegovine, te tako Bosna i Hercegovina trenutno nije ni država zastave.

Postoji zajednički interes za rastom prijevoza plovnim putevima u smislu povećanja udjela u transportu roba, čime se preferira prijevoz na unutrašnjim plovnim putevima, sloboda plovidbe, modernizacija sistema obilježavanja, uvažavajući europske kodove za plovne puteve i preporuke Dunavske Komisije, kao i uređenje plovnog puta rijeke Save dovođenjem plovnosti na nivo 1990 godine. Zakon je relevantna osnova za definisanje ciljeva budućeg razvoja, uzimajući u obzir prirodne prednosti i položaj rijeke Save, koja povezuje susjedne zemlje i rijeku Dunav, a u perspektivi izgradnjom saobraćajne infrastrukture, će povezati mrežu vodenih puteva na Jadranu.

Ovaj Nacrt zakona uspostavlja primarno zakonodavstvo o vezi sa sigurnošću i registraciji brodova, plovila, odnosno obuhvata infrastrukturu, registraciju i dokumentaciju broda, certifikate pomorcima, inspekciji odnosno pruža dobru osnovu za dalje usaglašavanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa zakonodavstvom EU, a na što se obavezala i potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Podržavajući odredbe ovog Zakona, obezbjedit će se smjernice koje će pravno urediti sva ona pitanja koja se odnose na plovila, poslove i režim plovidbe, kontrolu i sigurnost transporta, i definisati prioriterni pravci za unapređenje saradnje vezane za revitalizaciju plovnog puta, harmonizaciju sistema i unificiranje pravila plovidbe.

III OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

U dijelu I Opće odredbe utvrđeno je područje primjene ovog Zakona i značenje pojedinih izraza upotrebljenih u Zakonu.

U dijelu II Plovidba i sigurnost plovidbe utvrđene su obaveze subjekata sigurnosti plovidbe, propisuje se način i postupak spašavanja osoba i plovila, propisuje se obaveza organiziranja provođenja istraga nezgode koja se dogodi u unutrašnjim vodama Bosne i Hercegovine, propisuje se zabrana odlaganja i zagađivanja otpadnim uljima i otpadnim tvarima i odlaganje istih u uređaje za prihvrat otpada sa brodova, obaveza korisnika luke da donese plan za prihvrat otpada sa brodova, uklanjanje oštećenih ili potopljenih plovila, raspreda plovila te se uređuju međunarodni skelski prijelazi.

U dijelu III Brod, plutajući objekti i čamci propisuje se način i obaveza utvrđivanja sposobnosti broda za plovidbu, obaveza posjedovanja svjedodžbe o sposobnosti za plovidbu, izbor ovlaštenog klasifikacijskog društva, obaveza održavanja broda, zatim obaveza i svrha baždarenja, plovila koja podliježu baždarenju, zatim se propisuje svrha isprava i knjiga, obaveza posjedovanja upisnog lista, priznavanje stranih isprava, obaveza i način utvrđivanja sposobnosti plutajućih objekata za upotrebu, isprave i knjige koje plutajući objekti moraju posjedovati, propisuju se uvjeti za plovidbu čamaca, način utvrđivanja i dokazivanja sposobnosti za plovidbu čamaca, uslovi koje mora uspunjavati osoba koja upravlja raftom i čamcem.

U dijelu IV Posada plovila propisuje se obaveze i odgovornosti članova posade broda i zapovjednika broda u vezi sa plovidbom, stručna osposobljenost članova posade i isprave kojim se dokazuje, obaveza vršenja ljekarskih pregleda, utvrđivanje duševne i tjelesne sposobnosti članova posade, osiguranje povratnog putovanja i naknada troškova, prava i dužnosti zapovjednika plovila.

U dijelu V Vanugovorna odgovornost brodara propisuje se odgovornost brodarka za štetu koja nije predviđena ugovorom, kao i obim primjene odgovornosti.

U dijelu VI Državna pripadnost, identifikacija, upis i brisanje plovila utvrđeni su državna pripadnost i identifikacija broda; ime i oznaka broda, upis i brisanje broda, plutajućih objekata i čamaca u odgovarajuće upisnik, vijenje zastave Bosne i Hercegovine., određivanje pozivnog znaka, definiraju se brodovi koji podliježu upisu, brisanje brodova iz upisnika, definiraju se vrste upisnika, sadržaj dijelova upisnika, vrste upisa, potrebna dokumentacija za prvi upis broda.

U dijelu VII Vodni putevi definira se donošenje srednjoročnih planova razvoja vodnih puteva i luka, zatim razvrstavanje vodnih puteva, tehničko održavanje i obilježavanje zapreka na vodnom putu, prikupljanje podataka o plovnim putevima.

U dijelu VIII Luke definiraju se mjerila za razvrstavanje luka, zatim podjela luka po vlasničkoj strukturi, zatim se propisuje obaveza luka da udovoljavaju određenim uvjetima, definiraju se lučka područja, vrste lučkih građevina, denira se upravljanje lukom, vrste poslova koji se obavljaju u luci, zatim način finansiranja luka, vrste lučkih taksi, zatim uspostavljanje lučke uprave i definiranje lučkih djelatnosti, obaveza donošenja pravilnika o redu u luci, odgovornost plovila, zatim namjena pristaništa.

U dijelu IX Riječni informacijski sistemi (RIS-a) propisuje se obaveza uspostavljanja riječnih informacijskih sistema, propisuju se karakteristike RIS-a, zatim uspostavljanje RIS centara i RIS koordinatora, zatim upravljanje RIS-om.

U dijelu X Prijetov putnika i stvari definiraju se vrste prevoza, zatim obavljane prevoza između dvije domaće luke.

U dijelu XI Plovidbene nezgode utvrđene su plovidbene nezgode, sudar brodova, spašavanje i pružanje pomoći, zastara potraživanja.

U dijelu XII Vađenje potonulih stvari definira se područje primjene, postupak pribavljanja odobrenja za vađenje potonulih stvari, vađenje potonulih stvari, troškovi vađenja potonulih stvari kao i definiranje odgovornosti za štetu prouzrokovanu vađenjem potonulih stvari.

U dijelu XIII Kapetanije i inspeksijski nadzor utvrđeni su poslovi i rukovođenje kapetanijom te inspeksijski nadzor, poslovi i mjere koje se trebaju poduzimati u cilju osiguranja uslova za sigurnu plovidbu na unutrašnjim plovnim putevima.

U dijelu XIV Plovidbeni prekršaji utvrđeni su plovidbeni prekršaji u vezi nepridržavanja odredaba ovog Zakona i propisane kazne za te prekršaje

U dijelu XV Prijelazne i završne odredbe definisana su ovlaštenja za donošenje podzakonskih akata, prestanak važnosti zakona kojima je plovidba ranije bila uređena i stupanje na snagu ovog Zakona.

IV USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Nacrt nosi oznaku "E" jer se vrši usklađivanje sa zakonodavstvom Europske unije i u skladu sa Odlukom o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Europske unije ("Službeni glasnik BiH" broj 23/11) obrađivač je dužan u postupku izrade popuniti instrumente za usklađivanje i to izjavu o usklađenosti i uporedni prikaz usklađenosti, pojedinačno za svaki sekundarni izvor prava Europske unije s kojim se vrši usklađivanje.

Zakonom se vrši usklađivanje sa Direktivom 96/50/EZ (31996L0050) o usklađivanju uvjeta za dobivanje uvjerenje o osposobljenosti za voditelja čamca za prijevoz robe i putnika unutarnjim plovnim putevima u Zajednici; Direktivom 96/75/EC (31996L0075) o sistemu najma i cijena u nacionalnom i međunarodnom riječnom prometu u Zajednici; Direktivom 2006/87/EC (32006L0087) kojom se propisuju tehnički zahtjevi za plovila u unutarnjoj plovidbi; Direktivom 76/135/EZZ (31976L0135) o uzajamnom priznavanju svjedodžbi o plovnosti za plovila u unutarnjim plovnim putevima; Direktivom 2000/59/EC (32000L0059) u vezi sa lučkim uređajima za prihvat otpada koji stvaraju brodovi i ostataka tereta; Direktivom 92/29/EEC (31992L0029) o obaveznoj medicinskoj opremi; Direktivom 2005/44/EZ (32004L0044) o usklađenim riječnim informacijskim uslugama (RIS) na unutarnjim plovnim putevima Zajednice i Direktivom 91/672/EEZ (31991L0672) o uzajamnom priznavanju nacionalnih svjedodžbi zapovjednika za prijevoz putnika i robe unutarnjim vodnim putevima.

V PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTIVANJA ZAKONA

Pored toga Vijeće ministara Bosne i Hercegovine svojom odlukom proglašava plovne puteve na kojima važi međunarodni režim plovidbe te usvoja druge akte, predviđene ovim Zakonom.

U za to Zakonom propisanom roku od dana stupanja na snagu ovog Zakona Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kao i Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine obavezuje se donijeti podzakonske akte kako bi se osiguralo provođenje Zakona.

Poslove inspekcijskog nadzora nad sprovođenjem Zakona o plovidbi unutrašnjim plovnim putevima obavljaju inspektori plovidbe na unutarnjim vodnim putevima, a neke od tih poslova mogu obavljati i državni službenici, po ovlaštenju ministra komunikacija i prometa.

Također, Zakonom je određeno i izricanje novčanih kazni za plovidbene prekršaje predviđene ovim Zakonom.

VI FINANSIJSKA SREDSTVA

Za izvršavanje ovog Zakona potrebno je osigurati odgovarajuća sredstva u Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine to prvenstveno za održavanje i obilježavanje plovnih puteva, nabavku i postavljanje navigacionih uređaja i opreme, za nabavku plovnih objekata za službene potrebe kapetanija, za platu i službenu odjeću radnika koji će biti uposleni u kapetanijama. Potrebna sredstva i dinamika njihovog utroška zavisi i od obaveza koje proizilaze za Bosnu i Hercegovinu iz članstva u međunarodnim organizacijama te obaveza koji proizilaze iz pomenutog Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save, Sporazuma o razvoju transportne infrastrukture u jugoistočnoj Evropi i razvoja „osnovnih mreža“.

VII KONSULTACIJE VOĐENE U PROCESU IZRADE PROPISA

U skladu sa članom 6. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa ("Službeni glasnik BiH", broj 81/06), prednacrt pravnog propisa, sa obrazloženjem i prilogom broj 1. Internih procedura o provođenju Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa broj 01-04-02-3-197/12 od 12.01.2012. godine, objaviti će se na internet stranici Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, te obavijest o tome će se dostaviti institucijama Bosne i hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i Vladi Brčko distrikta, u čijoj je nadležnosti materija koja je regulisana Nacrtom zakona.

Rok za dostavu komentara je 30 dana od dana objave na internet stranici Ministarstva. Komentari se dostavljaju na obrascu koji je dat u prilogu broj 1. Internih procedura o provođenju Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa.

U procesu izrade Zakona, kao članovi Radne grupe koju je imenovao ministar komunikacija i prometa učestvovali su i ovlašteni predstavnici nadležnih entitetskih ministarstava, Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine - Kapetanija Brčko i Lučke kapetanije Neum.